

1 ponedjeljak, 09.02.2009.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.05h
6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.
7 Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro. Gospodo tajnice, najavite
10 predmet.
11 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude, predmet IT-05-
12 88-T, *Tužitelj protiv Vujadina Popovića i drugih*.
13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vidim da su svi optuženi prisutni u
14 sudnici danas. U Tužiteljstvu je gospodin McCloskey. U Obrani vidim da nema
15 gospodina Nikolića, te gospodina Krgovića, i mislim da bi to bilo to onda.
16 Dobro. Dobro jutro Vam, gospodine Haynes, i dobro jutro Vama, generale
17 Pandureviću.
18 SVJEDOK: Dobro jutro, časni Sude.
19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nešto kasnije, poslije prve pauze,
20 donijet ćemo usmenu odluku po zajedničkome zahtjevu u vezi sa slijedom
21 unakrsnoga ispitivanja, te također po Popovićevu zahtjevu za izdavanje
22 potvrde... odobrenje za podnošenje žalbe /kako je prevedeno/.
23 Gospodine Haynes, dobro jutro.
24 SVJEDOK: VINKO PANDUREVIĆ [nastavak]
25 Ispituje g. Haynes: [nastavak]
26 [Branilac ispituje putem prevodioca]
27 G. HAYNES: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine predsjedavajući, i
28 dobro jutro svima.
29
30

1 P: Možda bi bilo najlakše da, kako bismo se vratili na pravi put, da se
2 malo prisjetimo što smo radili prošli tjedan. Pogledajmo dokazni predmet P377.
3 To je ona bilježnica dežurnoga oficira, 155. stranica u elektroničkoj sudnici, a
4 773. stranica u papirnatopj kopiji za Vas, generale Pandureviću.

5 Ovo je uneseni podatak koji se odnosi na jutro 17. jula 1995., i to
6 mislim da je baš ondje gdje smo se zaustavili prošloga tjedna. Radi se o podatku
7 unesenom u 5.10h:

8 "Milenko Jovanović da pošalje namirnice na IKM i osvježavajuća pića.
9 Javljenost s IKM-a, obavješten Milenko Jovanović."

10 Kakve ste veze imali Vi s ovim podatkom unesenim u bilježnicu dežurnoga
11 oficira?

12 O: Kao što sam već rekao, ovo je bio zahtev da se iz komande stana
13 pošalju određene količine pića i hrane za moje potrebe i potrebe ljudi koji su
14 bili na IKM-u.

15 P: A tko je bio tamo toga jutra?

16 O: Pored mene, bili su vezisti sigurno, obezbeđenje, vozač, verovatno je
17 bio i Milisav Petrović - načelnik veze. Ne sećam se drugih lica.

18 P: Da li je još netko drugi došao u ranijem dijelu, dakle, u prvom
19 dijelu jutra?

20 O: Da. Ujutro rano je došao Dragan Obrenović na IKM.

21 P: U koliko sati, otprilike?

22 O: Ja mislim, neposredno negde posle 5.00 časova. Između 5.00h i 5.30h
23 otprilike.

24 P: Jeste li imali prilike razgovarati s njime?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, jesam.

2 P: Jeste li razgovarali nasamo?

3 O: Da.

4 P: O čemu ste razgovarali?

5 O: Ja sam tražio da me informiše o događajima za koje sam ga poslao
6 ranije, odnosno prethodnu večer u Zvornik, i on me je informisao šta se je desilo
7 u Ročeviću, odnosno Kozluku i u Pilici.

8 P: Što Vam je rekao?

9 O: On je rekao da se sastao tu večer sa Miloradom Trbićem koji je bio
10 operativni dežurni, da Drago Nikolić nije bio tu toga dana zbog pogibije brata,
11 i Trbić mu je prenio, odnosno potvrdio činjenice da se desila ubistva u Orahovcu
12 i u Petkovcima. Takođe, da su bili zarobljenici smešteni u školi u Ročevići i u
13 Pilici i da je izvršeno njihovo pogubljenje, i da mu je Trbić prenio da je na
14 tom prostoru bio gospodin Beara, koji je rukovodio tim poslom.

15 P: Je li Vam još nešto kazao?

16 O: Pomenuo je da su i određene mašine iz inženjerske čete, kao i iz
17 nekih preduzeća, bile upotrebljene radi pokopavanja streljanih.

18 P: Je li on pronašao ijednu lokaciju gdje su izvršena ta pogubljenja?

19 O: Mislim da je pomenuo da su pogubljenja izvršena - ovih koji su bili u
20 Ročeviću smešteni - u blizini reke Drine kod Kozluka, a da su ovi iz Pilice
21 streljani na Branjevu, i da su egzekucije izvršili vojnici iz 10. diverzantskog
22 odreda i neki vojnici koji su došli iz Bratunca.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ostavimo za sada po strani ono što ste mu Vi kazali da ode i da
2 sazna, da li Vam je kazao još nešto drugo što se događalo u komandi brigade toga
3 dana, 16. jula?

4 O: Rekao mi je takođe da je bio veliki broj poziva od strane komande
5 korpusa i Glavnog štaba, da je čak bilo interesovanje i predsednika republike u
6 vezi događaja u Baljkovici sa otvaranjem koridora i propustanjem /sic/ kolone
7 28. divizije.

8 P: Je li Vam kazao kakva je bila reakcija tih ljudi na to što ste Vi
9 otvorili koridor?

10 O: Pa, ono što smo mi toga momenta mogli zaključiti jeste da je to bilo
11 neuobičajeno, da se u jednom danu primi toliko poziva od strane komande korpusa
12 i Glavnog štaba, i znali smo da taj naš postupak ni u kom slučaju nije naišao na
13 odobravanje i da će verovatno uslediti još određene reakcije nakon tih poziva.

14 P: Nakon što Vas je Obrenović informirao, što ste mu kazali da učini,
15 odnosno što ste Vi odlučili da on treba učiniti?

16 O: Pošto je prethodnog dana bilo u toku propustanje kolone i sa padom
17 mraka bilo je to prekinuto, mi smo imali plan i odluku da se u toku 17-og
18 nastavi propustanje kolone. I ja sam u tom smislu uputio gospodina Obrenovića u
19 komandu 4. bataljona da se brine o organizaciji dela posla i da prati rad toga
20 bataljona, a ja sam kasnije uspostavio vezu sa Šemsom Muminovićem i otpočeli smo
21 proces ponovnog propustanja kolone.

22 P: I kažete što ste Vi odlučili poduzeti u vezi s informacijom koju Vam
23 je Obrenović dao o zarobljenicima.

24 O: Ja sam rekao njemu da ćemo o tim stvarima još kasnije razgovarati

25
26
27
28
29
30

1 kada budemo priveli kraju posao koji je bio u toku, a to je propustanje kolone
2 28. divizije.

3 P: I kamo je Dragan Obrenović pošao nakon toga razgovora?

4 O: Otišao je prema Parlogu, u komandu 4. bataljona.

5 G. HAYNES: [simultani prevod] Pogledajmo sada u elektronskoj sudnici
6 dokazni predmet P1206. Najbolja verzija ovoga dokumenta je "C". No ta je pod
7 pečatom na srpskome, pa bi trebalo poduzeti adekvatne mjere. Verzija toga
8 dokumenta na engleskom obilježena je slovom "A". Ispravili su me, treba nam
9 verzija "D" na srpskom.

10 P: Ovo je stenogram prisluškivane radio-veze u kojem, prema svemu
11 sudeći, sudjeluje general Krstić, Kapetan Trbić i Vi, negdje u 6.15h ujutro 17.
12 jula. Sjećate li se Vi da ste razgovarali s generalom Krstićem, 17.07. ujutro u
13 6.15h, otprilike?

14 O: Da, sećam se.

15 P: Kazali su mi da ovaj razgovor, kojega Vi trebate pročitati i
16 pogledati, počinje pri samome dnu stranice. Samo par stvari u vezi s ovim
17 razgovorom. Vi ste već spominjali kapetana Trbića u Vašem iskazu jutros. Kažite
18 nam na kojoj dužnosti je on bio u komandi brigade, 17-og ujutro.

19 O: On je bio operativni dežurni.

20 P: Vidimo po sredini ovoga razgovore da general Krstić pita:

21 "Imate li vezu sa svojim komandantom"?

22 Onda on kaže: "Da."

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Onda kaže: "Dobro. Spojite me s njim."
2   Onda kaže: "Sad Vas ne mogu spojiti, morate ponovo kroz centralu."
3   Zatim, dakle: "Centralu".
4   I general Krstić pita hoće li on to učiniti.
5   Da li biste nam kazali što nam pokazuje taj dio razgovora?
6   O: Ja bih zamolio sledeću stranicu u srpskoj verziji razgovora.
7   G. HAYNES: [simultani prevod] Ja ću Vam vjerojatno olakšati posao ako
8 Vam dam jedan primjerak na papiru.
9   SVJEDOK: Da. Ovaj deo *intercepta* koji ste pokazali, pokazuje da sam ja
10 na IKM-u i da se veza sa mnom može ostvariti preko centrale, i zbog toga je
11 Krstić ponovo morao da centralu zove kako bi /?ga/ centrala spojila sa mnom na
12 IKM-u.
13   G. HAYNES: [simultani prevod]
14   P: Na koji izvještaj misli general Krstić u ovome razgovoru kojega je
15 najprije vodio s Trbićem, prije nego što su ga spojili s Vama?
16   O: Pa, verovatno su mislili na onaj vanredni borbeni izveštaj od 16-og,
17 koji sam ja poslao.
18   P: I kako bismo ovaj razgovor stavili u kontekst, da li se Vi sjećate da
19 ste taj razgovor vodili prije, za vrijeme ili nakon Vašeg razgovora sa
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Draganom Obrenovićem, 17-og ujuro?

2 O: Ja mislim da je to bilo nakon mog razgovora sa Draganom Obrenovićem.

3 P: Jeste li spomenuli generalu Krstiću svoj razgovor sa Draganom
4 Obrenovićem?

5 O: Ne. Nisam toga jutra. Kada smo vodili ovaj razgovor, ja sam očekivao
6 da bi on mogao nešto da pomene vezano za moj izveštaj od 15-og i 16-og. To se
7 nije desilo i ja sam smatrao da je neophodno da se lično sretnem sa njim i da
8 razgovaramo na ovu temu.

9 P: I što ste učinili nakon što ste obavili taj razgovor sa generalom
10 Krstićem?

11 O: Ja sam nakon toga uspostavio vezu sa Šemsom Muminovićem i otpočeo je
12 proces propustanja kolone.

13 P: Da li je Šemso Muminović imao kakvih konkretnih briga u vezi s time
14 što se događalo tog jutra?

15 O: Šemso je želeo da čim pre otpočne proces i dogovor je bio da koridor
16 bude otvoren 24 sata, ali je on tada predložio da to vreme produžimo i da svi
17 oni koji se nalaze na prostoru Baljkovice i Planinaca i Križevića, toga dana
18 prođu kroz koridor. I dogovorili smo se da se produži i da u toku dana svi koji
19 budu tu, na tom prostoru, mogu proći slobodno.

20 G. HAYNES: [simultani prevod] Vratimo se nakratko na onu bilježnicu
21 dežurnog oficira. Za Vas, generale Pandureviću, stranica 774, 156. stranica u
22 elektronskoj sudnici. Zanima nas onaj podatak koji je unesen za 17. jula, u 8.15
23 ujutro.

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Da. Vidim taj unos.

2 G. HAYNES: [simultani prevod]

3 P: I nešto niže ima i povezani podatak koji počinje imenom Miladin
4 Mijatović, što se odnosi, zapravo, na istu stvar. Da li biste nam objasnili tko
5 je izdao naređenje da se to učini i koja je bila svrha da se to napravi?

6 O: Naređenje da se kapetan Mijatović s...sa megafonom angažuje na
7 pozivanju pripadnika kolone 28. divizije i da ih upućuje na koridor bila je
8 moja, s obzirom da je kolona 28. divizije bila u više delova i da Šemso nije
9 imao vezu sa svima njima, i bilo je potrebno putem glasa, odnosno megafonom te
10 ljude pozivati kako bi se uputili pravim pravcem i kako bi prošli na slobodnu
11 teritoriju, kako su to oni zvali.

12 P: Upravo sam osjetio, generale Pandureviću, da možda govorite malo
13 prebrzo jutros, pa bih Vas zamolio da govorite malo sporije.

14 I dok se još bavimo ovime, imamo podatak koji je na samome dnu te
15 stranice u 9.30h. Piše da treba:

16 "Poslati podatke o poginulima i ranjenima u vanrednom borbenom
17 izvještaju, i to je zatraženo u 9.30h."

18 Da li ste Vi bili upoznati s postojanjem toga zahtjeva, u jutarnjim
19 satima 17-og?

20 O: Da, jesam. Taj je zahtev, u to vreme, i meni prenesen.

21 P: I na koji ste Vi način shvatili kakve su Vaše obveze zbog toga
22 zahtjeva i koja je bila njegova svrha?

23 O: Pa, ja sam pretpostavljao da Drinski korpus traži od mene potrebne
24 informacije šta se uistinu desilo, koji su razlozi bili da ja odlučim onako kako

25

26

27

28

29

30

1 sam odlučio u vezi otvaranja koridora. Međutim, ja sam odlučio da toga dana ne
2 pošaljem vanredni borbeni izveštaj, nego da još sačekam i da to učinim narednog
3 dana.

4 P: Vrat ćemo se na to.

5 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja bih htio pogledati jedan drugi dokument
6 koji bilježi događaje u brigadi, a to je dnevnik dežurnog operativnog, P378. Na
7 B/H/S-u 89. stranica, a na engleskom 4.

8 P: I ako postoji pri ruci jedan primjerak na papiru, mislim da ćete
9 naći, generale Pandureviću, tražite stranicu 688. To su, naime, zadnje tri
10 brojke. Oprostite, 691.

11 Da, vidim. Prijevod na engleski je stranica 688 ovoga dokumenta, moja
12 greška.

13 Na ovoj stranici koju Vi gledate, dok se ne pojavi prijevod na engleski,
14 imamo podatak unesen u 8.45h, 17. jula. Sada ga imamo, a u njemu piše:

15 "Ekipe starešina, na čelu s pukovnikom Trkuljom, došla je na IKM
16 brigade da bi sagledala stanje u novonastaloj situaciji i vratili su se u 15.00
17 sati."

18 Vidite li to generale Pandureviću?

19 O: Da, vidim.

20 P: Da li se sjećate tog događaja?

21 O: Sećam se da je bila ova ekipa starešina na IKM-u ovoga dana, 17.07.

22 P: Gdje su prvo stigli u zoni brigade, koliko se Vi sjećate?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Po mom sećanju, oni su prvo stigli na prostor Parloga, i njihov prvi
2 kontakt je bio sa Draganom Obrenovićem /.../ pa onda sa mnom.

3 P: Sa koliko njih ste se Vi sreli?

4 O: Ja sam se sreo sa njima trojicom. Gospodina Stankovića i Sladojevića
5 sam tada vidio prvi put. Za gospodina Stankovića, kao ime, sam znao da postoji,
6 za gospodina Sladojevića nisam. Gospodina T...Trkulju, da li sam nekad ranije
7 vidio ili ne - nisam siguran, ali sam svakako znao da postoji takav čovek u
8 Glavnom štabu. I mislim da se - da li nekoliko trenutaka kasnije - pojavio i
9 pukovnik Lazić, koji je bio u operativnom organu Drinskog korpusa.

10 P: Kakva je bila situacija na terenu u vrijeme kada su oni stigli?

11 O: U to vreme, situacija je bila potpuno mirna, pro...prolaz kolone je bio
12 u toku.

13 P: A po Vašem shvatanju, kakva je bila svrha njihove posjete zoni
14 brigade i isturenom komandnom mjestu?

15 O: Niko od njih nije izričito meni rekao koji je cilj njihovog dolaska,
16 ali su mi rekli da su prethodno od Dragana Obrenovića dobili određene
17 informacije o tome šta se dešavalo, ali sam jednostavno mogao zaključiti da je
18 cilj njihovog dolaska sagledavanje opravdanosti mojih postupaka, ili
19 neopravdanosti.

20 P: Kako je izgledao taj sastanak s njima? U kakvom obliku je bio taj
21 sastanak?

22 O: Sve je to bilo tako spontano, s obzirom da ja nisam poznao, kao što
23 reko, ovu dvojicu zasigurno, ja sam se predstavio i upoznao sa njima, i pitao
24 ih da li su im potrebne još neke informacije osim onoga što su čuli od Dragana
25 Obrenovića.

26

27

28

29

30

1 P: Da li ste bili u mogućnosti da zaključite da li su oni pročitali Vaš
2 borbeni izvještaj koji se odnosio na prethodnih nekoliko dana?

3 O: S obzirom da oni ništa nisu pitali mene izvan događaja i prostora... na
4 samom prostoru Baljkovice, ja nisam imô pouzdane informacije i saznanja da li su
5 oni te izvještaje primili, odnosno da li ih je neko upoznao sa sadržajem tih
6 izvještaja.

7 P: Da li ste im Vi bilo šta rekli o zarobljenicima u školi?

8 O: Ja nisam sasvim siguran vezano za taj događaj - logika bi bila da
9 nešto kažem o tome - međutim, ja sam u tome trenutku postupao na takav način da
10 sam odgovarao na ono što me pitaju a nisam previše iznosio neke svoje lične
11 utiske, saznanja i impresije.

12 P: Zašto ste se tako ponašali?

13 O: Ja sam znao da su oni poslani od strane komandanta Glavnog štaba i da
14 je možda bolje u tome momentu što manje informacija da dobiju od mene, vezano za
15 ono zbog čega su došli.

16 P: Koliko dugo su ostali?

17 O: Pa, mislim da su se oni zadržali tu nekoliko sati, s obzirom da je
18 situacija bila mirna. Pratili smo prolazak kolone 28. divizije, vodili su se
19 raznorazni razgovori i službene i privatne prirode. Ja sam bio u neprekidnom
20 kontaktu sa Šemsom Muminovićem i ja se nisam, nakon tog zvaničnog dela, puno
21 uključivao u njihove razgovore.

22 G. HAYNES: [simultani prevod] Možemo li sada pogledati jedan drugi
23 presretnuti razgovor. To je P112, verzija na engleskom "A", a verzija na B/H/S-u

24

25

26

27

28

29

30

1 je obilježena slovom "C". P1221, trebalo bi tako da piše u transkriptu, molim.

2 P: Ovaj presretnuti razgovor nema nekog velikog značaja, generale
3 Pandurević, to je razgovor između dežurnog operativnog "Zlatara" i "Palme",
4 približno u 13.45h, 17. jula. I dežurni "Palma" kaže da je upravo zvao
5 komandanta i da nije na isturenom komandnom mjestu, već je dole na terenu, tako
6 da nema nikakvih informacija. Pomozite nam i recite nam gdje ste Vi bili i šta
7 ste radili približno u 13.45h 17. jula.

8 O: Ja sam upravo u to vreme bio neposredno iznad koridora kuda su
9 prolazile muslimanske snage, i nije bilo nikakve veze između IKM-a i mene. Zbog
10 toga, operativni dežurni nije mogô stupiti s... u neposrednu vezu sa mnom.

11 P: Šta se predviđalo, koliko dugo je prvobitno se očekivalo da će
12 koridor biti otvoren?

13 O: Prvobitno je bio dogovor da bude 24 časa, znači negde do 14.00
14 časova, 17-og. Međutim, to vreme je produženo negde sve do 18.00 časova.

15 P: Da li je to bio predmet bilo kakvih daljih pregovora?

16 O: Da. Mi smo bili u kontaktu, Šemso i ja, tokom celog dana i videli smo
17 da još uvek ima ljudi koji pristižu iz šume i odlučili smo da to vreme
18 produžimo, kao i to da, ukoliko se pojave određene grupe, tokom celog dana mogu
19 slobodno proći kroz naš raspored.

20 P: Da bismo stekli dojam, recite nam šta je praktično značilo zatvaranje

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Koridora. Šta se, ustvari desilo u 18.00 sati, 17. jula?

2 O: U to vreme, 17. jula, naše snage, odnosno vojnici Zvorničke brigade,
3 ponovo su ušli u ona tri rova koja su ranije bila ispražnjena i bukvalno je
4 ponovo uspostavljen kontinuitet linije odbrane. A kasnije se je pristupilo i
5 uređenju minskih polja koja su takođe morala biti uklonjena kada je otvoren
6 koridor.

7 P: A kako je izgledao protok ljudi u 18.00 sati, 17. jula?

8 O: U to vreme više nije bilo prolaska ljudi. U to vreme sam ja imô
9 razgovor sa Šemsom u vezi zarobljenog Jankovića, i tražio od njega da ga vrati
10 nazad.

11 P: Možemo li sada ostaviti Jankovića po strani na trenutak. Po Vašem
12 sjećanju, kada su posljednje grupe prošle kroz koridor, prije njegovog
13 zatvaranja.

14 O: Ja mislim da je to bilo negde između 16.00 i 18.00 časova.

15 P: Da se sada vratimo na Jankovića. Šta ste rekli, šta se desilo u vezi
16 s Jankovićem?

17 O: Pa, ja sam tražio od Šemse da Jankovića pusti nazad, da mi kaže kada
18 kreće i kojim pravcem, gde da ga mi prihvatimo. On je prihvatio taj moj zahtev i
19 javio mi je da je Jankovića pustao /sic/ i da kreće niz jednu livadu. I mi smo,
20 istini za volju, i videli jednog čoveka kako ide prema nama. Međutim, ubrzo je
21 usledio Šemsin poziv, i rekao mi je da Jankovića mora vratiti nazad jer ima
22 takvo naređenje od generala Delića.

23 P: Šta se desilo uveče 17. jula, nakon što je zatvoren koridor?
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ništa posebno. Sve jedinice Zvorničke brigade su ostale na svojim
2 položajima. Preduzete su mere budnosti i borbene gotovosti. Ja sam izdao zadatke
3 šta da rade jedinice u toku noći. Takođe sam izdao zadatak i Draganu Obrenoviću
4 koji je ostao na IKM-u u toku noći.

5 P: Kad i gdje ste vidjeli Obrenovića, uveče 17-og?

6 O: Mislim da smo mi se zajedno sastali na IKM-u, da smo razgovarali o
7 aktivnostima toga dana i izdao sam mu zadatke šta da radi u toku noći, za vreme
8 boravka na IKM-u, i takođe smo razgovarali u vezi pisanja vanrednog borbenog
9 izvještaja.

10 P: Kada kažete, "razgovarali ste o aktivnostima tog dana", na šta ste
11 mislili?

12 O: Mislio sam na propustanje kolone, kao i na posetu ove ekipe pukovnikâ
13 iz Glavnog štaba.

14 P: I šta ste Vas dvojica zaključili o pisanju tog vanrednog borbenog
15 izvještaja?

16 O: Zaključili smo da taj izvještaj napišemo u toku sledećeg dana, da u
17 njemu sumarno navedemo sve ono što se je dešavalo ta dva-tri dana i da na
18 odgovarajući način u taj izvještaj stavimo i naša saznanja o streljanjima koja su
19 se desila na prostoru Zvornika.

20 P: Toga ste se dodirnuli već dva puta. Recite nam zašto ste željeli da
21 se odloži slanje tog izvještaja, a već smo vidjeli da je taj izvještaj zahtjevan,
22 tražen je u približno 9.30h ujutro, 17. jula.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, ja sam očekivao da ću možda dobiti još neke informacije o tim
2 događajima, kao i to u kojoj formi i kako da taj izveštaj napišemo da bi
3 zadovoljili zahtev komande korpusa, a i da bi dali racionalna obrazloženja za
4 naše postupke, pre svega moj postupak u vezi sa otvaranjem koridora.

5 P: Da li ste Vi na isturenom komandnom mjestu imali sve informacije koje
6 su bile potrebne da bi se napravila takva vrsta izvještaja koju ste željeli da
7 napišete?

8 O: Pa, ja sam imao, u svakom slučaju, dovoljno informacija koje sam
9 dobio od Dragana Obrenovića i imao sam dovoljno informacija o samim događajima
10 na prostoru Baljkovice, jer sam učestvovao u njima.

11 P: A šta je bilo sa gubicima brigade?

12 O: Mi ni 16-og nismo znali tačne gubitke. Ja sam u onom izveštaju od 16-
13 og, kol'ko se sećam, naveo da ima desetak poginulih. Međutim, ja sam želeo od
14 gospodina Galića, koji je vodio pregled gubitaka, da dobijem tačne informacije,
15 jer sam smatrao da komanda korpusa želi da, na osnovu gubitaka, proceni da li su
16 moji postupci bili opravdani ili ne.

17 P: Kuda ste otišli uveče, 17. jula?

18 O: Ja sam uveče, 17. jula, napustio IKM. Mislim da sam se kratko zadržô
19 u komandi brigade i potom sam otišao u Čelopek kod devojke, kod koje sam
20 najčešće i provodio slobodno vreme.

21 G. HAYNES: [simultani prevod] Možemo li pogledati nakratko stranicu 777?
22 Za Vas, generale Pandurević, to je stranica 777, a u sistemu elektronske sudnice
23 je stranica 159. Riječ je o bilježnici dežurnog operativnog.

24 SVJEDOK: Vidim tu stranicu.

25

26

27

28

29

30

1 G. HAYNES: [simultani prevod]
2 P: U vrhu stranice, u desnom uglu vidimo broj 589-991. Šta je to, ili
3 čiji je to broj?
4 O: To je taj broj osobe kod koje sam ja otišao i on se vrlo često
5 pojavljuje u ovoj radnoj beležnici.
6 P: Hvala. Šta ste radili ujutro, 18. jula?
7 O: Ujutro, 18. jula, otišao sam ponovo u Baljkovicu, u komandu 4.
8 bataljona.
9 P: Rekli ste nam da je koridor zatvoren rano uveče 17-og, ali praktično
10 govoreći, ujutro 18-og kakva je bila situacija za bilo koju grupu ili osobu koja
11 bi stigla u Baljkovicu?
12 O: Toga dana, znači u toku 18.07., sve grupe koje su se pojavile na
13 prostoru Baljkovice bile su propustane kroz naš raspored i upućene u pravcu
14 Nezuka. Dobro se sećam jedne grupe tinejdžera ili mladića, možda nekih osamnaest
15 godina starosti. Jedna grupa njih, možda između sedam i deset, bila je na
16 komandnom mestu 4. bataljona. Neko im je dao lopate i kramp, i angažovô ih da
17 kopaju zaklone za obezbeđenje komandnog mesta. Ja sam odmah naredio da se to
18 prekine. Stupio sam u kontakt sa Šemsom Muminovićem i rekao mu kojim pravcem ću
19 da mu pošaljem jednu grupu mladića, i kada stignu na njegovu stranu da mi javi
20 da li su svi stigli živi.
21 P: A da li su prepušteni da sami pješače ili su išli u pratnji?
22 O: Pošto su bila ponovo uređena minska polja ispred našeg prednjeg
23
24
25
26
27
28
29
30

1 kraja, ja sam naredio gospodinu Jokiću, načelniku inženjerije, da ih on odvede
2 lično i da ih provede kroz minsko polje kako bi se... sigurno prošli. I on je to i
3 uradio.

4 P: A da li ste kasnije dobili bilo kakvu poruku od Šemse Muminovića, o
5 tome šta se desilo s tom grupom?

6 O: Da. Čim su oni stigli, on je meni javio da su došli svi i da je sve u
7 redu.

8 G. HAYNES: [simultani prevod] Možemo li pogledati istu ovu bilježnicu
9 dežurnog operativnog, i to na istoj ovoj stranici koju smo gledali - 777, a na
10 ekranu 159.

11 P: Na samom dnu ove stranice vidimo unos koji glasi:

12 "Naš bataljon /u engleskom transkriptu: "R bataljon"/ izvještava o
13 pokretu Muslimana, kolonâ prema Crnom vrhu. Javljeno kako postupiti, u skladu sa
14 naredbama komandanta."

15 Šta to znači?

16 O: To znači da se i te grupe upućuju u pravcu Baljkovice i komande 4.
17 bataljona, kako bi bile propustane da prođu kroz naš raspored u pravcu Nezuka.

18 P: Da bismo shvatili ovo, kada je koridor zatvoren 17. jula, šta ste Vi
19 vjerovali - da li su oni svi prošli ili ne?

20 O: Pa, mi nismo imali sasvim precizne podatke koliko je još tih snaga
21 ostalo, ali smo znali da u svakom slučaju ima određenih grupa. Takođe smo znali
22 da muslimanska komanda 2. korpusa pokušava da ubaci sveže grupe i snage, koje bi
23 se spojile sa zaostalim grupama i omogućile njihovo izvlačenje u zonu 2. korpusa

24

25

26

27

28

29

30

1 Armije Bosne i Hercegovine.

2 P: Hvala. Ostavićemo to po strani za sada.

3 Koji je bio Vaš glavni zadatak tokom dana, 18. jula?

4 O: Ja sam se 18. jula određeno vreme zadržô u Baljkovici. Tu je bio i
5 Obrenović koji je imô zadatak da pruži pomoć komandi 4. bataljona u uređenju
6 komandnog mesta, uspostavi veza. Takođe je bio i Jokić, načelnik inženjerije,
7 koji je rukovodio poslovima miniranja, i ja sam, nakon kratkog razgovora sa
8 jednim i drugim, otišao u komandu i napisao vanredni borbeni izveštaj 18.07.

9 P: Kakvo je bilo stanje terena oko 4. bataljona, 18. jula?

10 O: Osamnaestog jula nije bilo nekih posebnih aktivnosti. Ove grupe koje
11 sam pomenuo su se pojavljivale na tom prostoru. Mali su delovi Zvorničke brigade
12 bili upućeni da vrše pretres terena na prostoru Planinci-Cvijetino brdo-
13 Pandurica.

14 P: Da li su pokretana pitanja asanacije?

15 O: Prilikom toga pretresa, otkrivene /sic/ su i mrtva tela poginulih
16 vojnika 28. divizije, i bilo je potrebno da se u širem rejonu Motovske kose
17 izvrši prikupljanje tih tela i njihovo sahranjivanje. Ja sam rekao Obrenoviću da
18 se oni trenutno ne bave tim poslom, da ću ja tražiti od načelnika Civilne
19 zaštite iz Zvornika da oni urade taj posao. Međutim, izvesni gospodin Mirković,
20 šef Civilne zaštite u Zvorniku, odbio je taj moj zahtev i ja sam

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 naredio kasnije da naši vojnici sakupe ta tela i da ih zakopaju u rejonu
2 Motovske kose.

3 P: Da li sjećate koliko je obiman bio taj zadatak?

4 O: Ne sećam se precizno. Ja nisam bio prisutan kada je to rađeno, tako
5 da ne mogu reći neke detalje.

6 P: Prije nego što dođemo na vanredni borbeni izvještaj od 18. jula, htio
7 bih Vas zamoliti da nam objasnite jedan drugi dokument. To je naš dokument P333.

8 U dokumentu na srpskom jeziku, sve je na jednoj stranici. Ovaj dokument
9 nosi Vaš potpis. Jeste li Vi taj dokument napisali ili ste ga izdiktirali? Jeste
10 li Vi njegov autor na bilo koji način?

11 O: Ja sam autor ovoga dokumenta u tom smislu da sam naredio pomoćniku za
12 moral da sačini informaciju ove vrste kojom bi, na neki način, podstakli moral
13 boraca ističući uspehe i rezultate koji su postignuti u prethodnim borbama, i
14 pomenuo sam mu jedinice koje treba j... koje trebaju da budu pohvaljene. I ovaj
15 dokumenat je kasnije sačinio gospodin Simić, a ja sam ga potpisao.

16 P: Kome je i kako taj dokument upućen?

17 O: Upućen je svim jedinicama Zvorničke brigade, i upućen je kurirom.

18 P: Hvala. Ja Vas neću više pitati u vezi s ovim dokumentom.

19 G. HAYNES: [simultani prevod] Pogledajmo sada dokument P334.

20 P: Prvo, porazgovarajmo malo o nastanku ovoga dokumenta. Kako je taj
21 dokument napisan, odnosno kojom metodom?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ovaj dokumenat sam ja diktirao gospodinu Miju Dragutinoviću.

2 P: Gdje je to bilo i otprilike u koje doba dana?

3 O: To je bilo u komandi Zvorničke brigade, neko... negde oko podne 18.07.

4 P: Ovo je možda pitanje na koje ste Vi već dali odgovor, barem
5 neizravno, ali kažite nam zašto je bilo 18. jula potrebno poslati vanredni
6 borbeni izvještaj.

7 O: Pa, on je trebao biti poslat već dan ranije, ali ja sam 18-og to
8 učinio. Mislio sam da imam sasvim dovoljno informacija i da imam sasvim dovoljno
9 razboritosti da taj izvještaj mogu napisati na odgovarajući način.

10 P: Da li bismo mogli početi s točkom 3 ovoga izvještaja, u kojoj zapravo
11 postoje tri posebne podtočke u kojima se navode gubici brigade. Kažite nam,
12 molim Vas, koji je bio izvor Vaših informacija za podatke koje ste naveli u
13 ovome izvještaju.

14 O: Kada je reč o gubicima, kao što sam već rekao, pregled gubitaka vodi
15 organ za organizacijsko-mobilizacijske i personalne poslove. To je bio gospodin
16 major Galić Mihajlo. Ja sam se odlučio da ne prikažem samo gubitke koje smo
17 imali u periodu 15.-16., i dan ranije, nego sam odlučio da sačinim jedan širi
18 pregled gubitaka kako bi se... kako bi korpus stekao jednu širu sliku ukupnog
19 stanja Zvorničke brigade i njenog angažovanja u prvoj polovini 1995. godine.

20 Tako da su u ovoj tački 3 navedeni gubici, i povratni i nepovratni, tj.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 poginuli i ranjeni, i u operacijama oko Srebrenice, oko Žepe, u borbama u zoni
2 brigade, u borbama van zone brigade, u operaciji "Krivaja 95", i tako redom.
3 Tako da je, na taj način, komanda korpusa mogla da shvati da je Zvornička
4 brigada, istini za volju, u toj godini bila maksimalno napregnuta.

5 I ja sam, čini mi se, u ovom izveštaju negde naveo, na kraju, da
6 zahtevam da se ubuduće moji predlozi više uvažavaju. Možda sam to nešto rekô
7 oštrijim tonom nego što bi' trebao.

8 P: Koliko Vi znate, brojke koje se odnose na poginule, ranjene i nestale
9 a koje su povezane s borbenim djelovanjima u mjesecu julu, kažite nam jesu li ti
10 podaci tačni i pouzdani.

11 O: U prvom delu ove tačke 3, gde se pominju borbe u Srebrenici i Žepi, i
12 borbe sa zaostalim delovima 28. divizije, kao i borbe sa snagama 24. i 25.
13 pešadijske divizije 2. korpusa Armije BiH, su podaci koje mi je dao gospodin
14 Galić. I osim ovih nestalih, koji su kasnije se pojavili, ostali podaci bi
15 trebali bit' tačni.

16 P: Kada pogledamo prvu kategoriju o poginulima, njihov broj je 27. Da li
17 su tu obuhvaćeni i oni koji su izgubili živote u operaciji "Krivaja 95" i
18 "Stupčanica 95", ukoliko je bilo poginulih u te dvije operacije?

19 O: Bilo je poginulih u Srebrenici, po mom sećanju između pet i sedam -
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nisam siguran - i bilo je desetak ranjenik, kao i na Žepi nekoliko ranjenih, al'
2 ne znam tačno koji broj.

3 P: Možda je očigledno samo po sebi, no pogledajmo treću kategoriju koju
4 ste tu naveli - i to za operacije "Spreča 95", "Krivaja 95", "Stupčanica 95", te
5 obrana Sarajeva - spominje se 69 poginulih. Da li taj odlomak zapravo
6 predstavlja ukupan broj onih dvaju koji su gore navedeni, dakle, maloprije u
7 tekstu?

8 O: Da. Mi smo imali dosta velike gubitke u operaciji "Spreča 95". Ona je
9 dugo trajala i veliki broj vojnika je dezertirao u tom periodu, veliki broj
10 poginuo, kao i veliki broj ranjenih.

11 P: Zašto ste Vi ove gubitke ovako detaljno prikazali, i zašto ste
12 zapravo bilježili sve ono što se dogodilo u prvih sedam mjeseci te godine?

13 O: Pa, smatrao sam da na ovakav način mogu lakše opravdati postupak
14 otvaranja koridora /.../ da na neki način i skrenem pažnju korpusa sa samu... sa... sa
15 samih događaja 16-og i na ove događaje koji su bili pre.

16 P: Jeste li mislili na nešto drugo? Odnosno, da li ste Vi ovaj izvještaj
17 pisali s još nekom drugom svrhom, ovako kako ste ga napravili 18. jula?

18 O: Da. U ovom izvještaju se pominju i druge stvari koje nismo sada
19 trenutno videli ovde. Ja sam želeo da to sve ostane zapisano i zabeleženo, i iz
20 tog razloga sam napisô ovaj izvještaj.

21 P: Dobro. Pređimo na 4. paragraf, onda.

22 U točki 4 piše naslov:

23
24
25
26
27
28
29
30

1 "Stanje na teritoriji: U proteklih desetak dana, zbornička opština je
2 bila zatrpana srebreničkim 'Turcima'. Neshvatljivo mi je da je netko doveo oko
3 3.000 vojnosposobnih 'Turaka' i razmjestio po školama na općini - pored oko
4 7.000 odbjeglih po šumama - čime je stvorena krajnje složena situacija i
5 mogućnost potpune okupacije Zvornika, zajedno sa snagama na frontu. Među narodom
6 je veliko nezadovoljstvo izazvano ovakvim postupcima, i opšte je mišljenje da se
7 Srebrenica prelomila prelo leđa Zvornika. "

8 U Vašem zadnjem odgovoru ste kazali da ste htjeli da sve ostane
9 zabilježeno. Kažite nam na šta ste konkretno mislili kada ste to kazali.

10 O: Ja mislim da je ovo jedini pisani trag u zvaničnim dokumentima
11 Zborničke brigade Drinskog korpusa, u kojima se pominje, može se reći na neki
12 eufemistički način, ono što se događalo u smislu pogubljenja ratnih
13 zarobljenika. Smatrao sam da ničim... da Zbornik i zbornička opština ničim nisu
14 zaslužili, pod znacima navoda, da se njima tako nešto desi. Ja sam hteo da ovo
15 ostane zabeleženo, da se zna, i ono je ostalo samo u ovome izveštaju. Prateći
16 druge izveštaje korpusa, ovo nigde nije više zabeleženo. Ja sam ranije, u
17 izveštaju od 15-og, pomenuo zarobljenike. Komanda korpusa nije reagovala, niko
18 mi ništa nije rekao vezano za to.

19 U međuvremenu sam dobio informacije od Obrenovića o kojima sam govorio
20 ovde, i smatrao sam da je ovo za komandu korpusa dovoljno eksplicitan način da

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 znaju o čemu govorim. I meni je zaista ovo bilo neshvatljivo, nerazumno i nema
2 reči kojim' bi to mogô da opišem kako se iz... i zašto to desilo.

3 P: Samo jedno praktično pitanje. Podsjetite nas, što se događa kada se
4 pošalje vanredni borbeni izvještaj? Da li u brigadi ostaje jedan primjerak toga
5 borbenog izvještaja koji se šalje korpusu?

6 O: Da, ostaje. To je upravo ovaj, ovakav primerak otkucan. I ja, po
7 odlasku iz komande Zvorničke brigade, odnosno po predaji dužnosti, nisam
8 dozvolio da se ijedan dokumenta skloni bilo gde. Svi su ostali u arhivi
9 Zvorničke brigade.

10 P: A onaj primjerak koji je poslan, što bi se s njime trebalo dogoditi?

11 O: S obzirom da je komanda korpusa od mene zahtevala 17-og da napišem
12 vanredni borbeni izveštaj, oni su trebali po prijemu ovog mog izveštaja sačiniti
13 svoj vanredni borbeni izveštaj, ili sadržaj iz ovog izveštaja uključiti u svoj
14 redovni borbeni izveštaj i uputiti u Glavni štab.

15 P: Hvala. Ali što je sa samom fizičkom kopijom, primjerkom izvještaja
16 kojega ste poslali u korpus i koji stigne tamo na njihov teleprinter, što bi se
17 s time trebalo dogoditi?

18 O: Taj izveštaj koji stigne u korpus, on biva odštampan na teleprinteru
19 u komandi korpusa. Vezista koji to uradi udara pečat svoj i beleži vreme i datum
20 kada je primio izveštaj, i taj izveštaj uručuje nadležnom licu.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: 18. jula, kada ste diktirali ovaj izvještaj, jeste li imali ikakvoga
2 razloga vjerovati da je, na primjer, general Krstić išta znao o ubijanju
3 zarobljenika?

4 O: Ja nisam imao nijednu eksplicite informaciju da gospodin general
5 Krstić nešto o tome zna. Međutim, razmišljao sam logički - pošto nije reagovao
6 na moj izveštaj od 15-og; pošto u toku razgovora koji smo imali 17-og ujutro,
7 kao i izveštaja od 16-og - smatrao sam da poseduje određene informacije. U kom
8 obimu i sa kakvom preciznošću - nisam znao.

9 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala. Možemo li sada poći na pauzu?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Pauza će trajati 25 minuta. Hvala
11 Vam.

12 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

13 ... Početak pauze u 10.20h

14 ... Sjednica nastavljena u 10.49h

15 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite. Izvolite sjesti.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kazali smo Vam maloprije da ćemo nakon
17 prve pauze donijeti dvije odluke. Prva se odnosi na hitni zajednički podnesak
18 Obrane, kojom se zahtjeva od Vijeća da naloži Tužiteljstvu da obavi svoje
19 unakrsno ispitivanje prije zajedničke Obrane, prije Obrane drugih optuženih, a
20 to je, naime, zahtjev od 3. februara. Usmeni odgovor Tužiteljstva je bio
21 šestoga, a danas ćemo donijeti odluku.

22 Svojim zahtjevom, Obrana je tražila da se razmotri hitno odobrenje toga

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zahtjeva, te da se Tužiteljstvu naloži da izvede svoje unakrsno ispitivanje
2 optuženoga Pandurevića prije ostalih Obrana. Raspravno vijeće, prije svega,
3 odobrava zahtjev u onome dijelu da se mora riješiti hitno.

4 Argumenti koje su iznijeli suoptuženi trebali bi uvjeriti Vijeće u to da
5 odstupe od prakse u pogledu slijeda unakrsnih ispitivanja, koji je na snazi
6 nakon naloga o slijedu unakrsnoga ispitivanja strana u postupku, za vrijeme
7 izvođenja dokaza Obrane od 26. maja prošle godine. Praksa pred Vijećem je, kao
8 što znate, do sada bila takva da timovi Obrane vode svoja unakrsna ispitivanja
9 svjedoka Obrane prije unakrsnoga ispitivanja Optužbe.

10 Glavni argument suoptuženih je da svjedočenje jednoga od optuženih u
11 kontekstu suđenja sa više optuženih se razlikuje od drugih svjedoka Obrane. I
12 zbog tog razloga, zajednički, Obrana tvrdi da unakrsno ispitivanje Tužiteljstva
13 optuženoga Pandurevića, mora se obaviti prije nego što Obrane budu vodile
14 unakrsno ispitivanje. Nakon ispitivanja svih argumenata - a posebno argumenta da
15 je situacija sada drugačija od situacije kakva je bila prije 26. maja 2008,
16 odnosno odluke od toga dana, budući da je svjedok jedan od optuženika - Vijeće
17 je došlo do zaključka da su osnovni argumenti isti, te da po svemu sudeći, novi
18 podnesci su zapravo drugi način prezentiranja istih argumenata koje smo
19 čuli.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Vijeće, stoga nije... Dakle, nakon što smo ispitali sve argumente koje
2 smo čuli i koji idu u potkrepu zahtjevu - a posebno argument kojim se kaže da je
3 situacija sada drugačija od one kakva je bila prije 26. maja, odnosno odluke od
4 26. maja 2008., budući da je svjedok jedan od optuženika - Raspravno vijeće
5 dolazi do zaključka da je osnovni argument ostao isti, te da svi navodno novi
6 argumenti u stvarnosti predstavljaju drugi način predstavljanja istog argumenta
7 koji smo čuli, i o kojemu je već donesena odluka.

8   Stoga, raspravno vijeće nije uvjereno da je činjenica što je ovaj
9 svjedok jedan od optuženih treba promijeniti važnost odluke od 26. maja 2008.,
10 koja će i dalje zbog toga ostati na snazi također i za iskaz ovoga svjedoka.

11   Zbog ovih razloga, zahtjev u svome dijelu u kojem se traži nalog
12 Tužiteljstvu da izvrši unakrsno ispitivanje optuženoga Pandurevića prije nego
13 što to učine drugi timovi Obrane, se odbacuje. Međutim, kako smo već naglasili i
14 ranije, ako se pojavi neko novo pitanje, neki novi problem koji bi proizlazio iz
15 unakrsnoga ispitivanja Optužbe, timovi Obrane koji su već obavili unakrsna
16 ispitivanja svjedoka mogu - ako pokažu da za to postoji razlog - dobiti dozvolu
17 za postavljanje dodatnih pitanja svjedoku. Takav će biti naš stav i dalje, a
18 Raspravno će vijeće o ovakvom pitanju odlučivati za svaki slučaj ponaosob.

19   Sada dolazimo do naše druge današnje odluke. Na dan 15. januara ove
20 godine, optuženi Pandurević podnio je zahtjev kojim se traži odobrenje za

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 podnošenje žalbe na odluku Raspravnoga vijeća... Oprostite, Popovića. Optuženi
2 Popović je, dakle zatražio dozvolu za podnošenje žalbe na odluku Vijeća od 14.
3 januara, kojom se odbacuje zahtjev Obrane Popovića za smjernice u vezi s
4 obvezama objelodanjivanja dokumenata Obrane, do kojih su došli za vrijeme
5 istraga Obrane, budući da se radi o stvari hipotetičke naravi.

6 Tužiteljstvo je 29. januara podnijelo svoj odgovor u kojem kaže da je
7 Popovićev zahtjev za davanje dozvole za podnošenje žalbe ne zadovoljava uvjete
8 temeljem pravila 73(b). Vijeće je ustanovilo da je odluka o odobrenju smjernica
9 u hipotetskoj situaciji nije problem koji bi u značajnoj mjeri djelovao na
10 pravično i ekspeditivno vođenje suđenja, odnosno na ishod samoga suđenja. U
11 skladu s time, Vijeće odbacuje zahtjev kojim se traži dozvola za podnošenje
12 žalbe.

13 A Vi, gospodine Haynes, sada možete nastaviti.

14 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

15 P: Mi smo se, neposredno prije pauze, bili usredotočili na točku 4
16 vašega vanrednog borbenog izvještaja od 18.07. Bilo bi možda dobro ako biste nam
17 relativno kratko mogli kazati kakva su vaša saznanja bila u vrijeme kada ste taj
18 izvještaj diktirali, a radi se o ponašanju prema zarobljenicima na području
19 Zvornika?

20 O: 18.07., u vreme pisanja ovoga izveštaja, ja sam raspolagao sa
21 sledećim informacijama: imao sam informaciju da su ratni zarobljenici dovedeni
22 na područje Zvornika, po naređenju komandanta Glavnog štaba i da su oni, u
23 suštini, zarobljenici Glavnog štaba. Dalje sam imao informaciju da su dovezeni u
24
25
26
27
28
29
30

1 organizovanom konvoju uz oružanu pratnju, u organizaciji organa bezbednosti.

2 Takođe sam imao informaciju da organizatori konvoja raspolažu
3 autoritetom generala Mladića. Znao sam da su s... bili smešteni u objekte koji
4 nisu vojni objekti, odnosno objekte koji nisu u nadležnosti Zvorničke brigade.
5 Imô sam informaciju da neće biti streljani, nego da će biti izvršen trijaž, a
6 potom razmena. Dobio sam informaciju da je to streljanje iznenada počelo.

7 Nisam imao informaciju da je Zvornička brigada dobila, od strane
8 korpusa, bilo kakvo naređenje u pogledu prijema zarobljenika, niti naređenje u
9 pogledu izvršenja streljanja, odnosno egzekucija. Nisam imao podatak da je iko
10 od pripadnika Zvorničke brigade učestvovao u streljanjima. Jedini podatak koji
11 sam imao te vrste, a to je da je Obrenović Dragu Nikoliću stavio na raspolaganje
12 pet-šest policajaca radi prihvata kolone ratnih zarobljenika, radi vršenja
13 trijaža.

14 Takođe sam imao informaciju da je mašina "BG-H700" iz Zvorničke brigade,
15 kao i dve mašine iz javnih, državnih preduzeća, bile upotrebljene na zahtev
16 organa bezbednosti na pokopavanju streljanih.

17 To su sumarne informacije koje sam imao. Pored toga, imao sam
18 informaciju da su u streljanjima učestvovali pripadnici 10. diverzantskog

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odreda, vojnici iz Bratunca, kao i još neki nepoznati ljudi.

2 Sa ovakvim informacijama, ja sam sačinio vanredni borbeni izveštaj 18-
3 og, i uputio ga komandantu Drinskog korpusa.

4 P: Koje druge vrste akcije ste uzeli u obzir?

5 O: Ja sam pre pisanja izveštaja razmišljô i o sledećem: 14-og je stigô
6 vanredni borbeni izveštaj od Dragana Obrenovića komandi koprusa o borbenim
7 problemima, 15-og sam ja poslô izveštaj o brobenim problemima. Niko nije
8 reagovô, ni od strane korpusa, ni od strane Glavnog štaba, u pogledu pružanja
9 bilo kakve pomoći Zvorničkoj brigadi. Ali kada se saznalo za otvaranje koridora,
10 tada su došla tri, odnosno četiri pukovnika. Pitao sam se, zašto oni ranije nisu
11 došli?

12 Ja sam zato smatrao da ovaj izveštaj, napisan i u ovakvoj formi, je
13 dovoljno eksplicitan i da general Krstić zna o čemu govorim, i smatrao sam dalje
14 potrebnim da se lično sretnem sa njim i da sa njim otvoreno porazgovaram o ovim
15 pitanjima.

16 P: Po Vašem mišljenju, kakva ste Vi ovlaštenja i kakvu ste mogućnost
17 imali da vodite istragu o krivičnim djelima koja su možda počinjena? Kakva ste
18 ovlaštenja imali 18. jula?

19 O: Ja sam imao obavezu, kao komandant, po saznanju o počinjenju
20 krivičnog dela, da obavestim pretpostavljenog, a on da obavesti nadležnog
21 tužioca i sud. Imao sam i mogućnost da angažujem organe bezbednosti, odnosno,
22 znao sam da organi bezbednosti imaju uputstvo koje im je propisao vojni tužilac,
23 kako da postupaju u krivično-pravnim stvarima kada je reč o počinjenju krivičnog
24 dela iz nadležnosti Vojnog suda. I to je bila njihova službena obaveza i oni su

25

26

27

28

29

30

1 mogli s... pokrenuti i sprovesti istragu.

2   Iluzorno je bilo da ja angažujem bilo kog organa bezbednosti iz
3 Zvorničke brigade, da mu naredim da istražuje pomenute zločine u kojima su - po
4 informacijama koje ma... s... kojem sam imao učestvovali organi bezbednosti
5 prvopretpostavljene i drugopretpostavljene komande - a ja nisam bio nadležan za
6 istragu oficira meni pretpostavljenih i oficira iz viših komandi. Jedino što sam
7 imao na raspolaganju - to je da izvestim komandanta korpusa i da očekujem da on
8 pokrene odgovarajuće mehanizme, i da se počne sa istragom ovih zločina.

9   P: I čemu ste se nadali? Šta ste predviđali da će general Krstić uraditi
10 u odgovoru na izvještaj koji ste Vi napisali 18. jula?

11   O: Očekivao sam da će na izvestan način, u izvesnoj meri ili u celosti,
12 sadržaj mog izveštaja proslediti Glavnom štabu ili će, u najmanju ruku, povratno
13 se obratiti meni i tražiti od mene dopunu informacija, a potom preduzimanje
14 ostalih zakonom predviđenih mera u ovakvim uslovima.

15   P: Samo jedna manja stvar. Rekli ste nam kako ste Vi shvatali situaciju,
16 u odnosu na zarobljenike u području Zvornika. Možemo li konkretno navesti koji
17 su bili izvori vaših informacija?

18   O: Osnovni izvor mojih informacija je bio Dragan Obrenović. I 18-og u
19 Baljkovici mi je Jokić potvrdio angažovanje inženjerijske mašine "BG-H700" iz
20 inženjerijske čete i jedne mašine iz preduzeca "Birač holding" i jedna mašina iz
21 kamenoloma iz Jošanice.

22   P: Da li ste Vi do 18. jula vidjeli bilo kakve fizičke dokaze koji bi
23 potkrijepili ono što Vam je Obrenović rekao?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja sam 17-og uveče, kad sam se vraćao sa IKM-a, prolazeći pored
2 Orahovca video uznemiravano tlo, odnosno zemljište pored puta na delu od sela
3 Križevići prema selu Orahovac, a to sam isto vidio i 18-og ujutro kada sam
4 ponovo išao na IKM. Nisam bliže bio ni obišao nijednu lokaciju, odnosno mesto
5 gde su izvršene egzekucije.

6 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala Vam. Sada bih želio da idemo dalje i
7 da razmotrimo šta se desilo sa vašim izvještajem. Molim da počnemo tako što ćemo
8 pogledati P329 i to na kratko, vrlo kratko.

9 P: I ono što želim da potvrdimo, generale Pandureviću, u ovoj fazi je
10 vrijeme u koje je ovaj izvještaj poslat 15. jula. Dakle, da pogledamo dno ovog
11 dokumenta i u verziji na engleskom i u verziji na B/H/S-u.

12 O: To je u verziji na srpskom 2. strana, al' mislim da je 19.25h, kol'ko
13 me sećanje služi od prošlog puta.

14 P: To nam pomaže i to će nam pomoći da brže napredujemo.

15 G. HAYNES: [simultani prevod] Imajući to na umu, sada bih zamolio da
16 pogledamo neke izvještaje Drinskog korpusa, i počećemo sa P138. Reč je o
17 redovnom borbenom izveštaju Drinskog korpusa sa 15. juli.

18 P: Mislim da sa ovim dokumentom možemo prilično brzo završiti ako
19 ponovo pogledamo samo dno ovog dokumenta, da vidimo kada je ovaj dokument poslat
20 Glavnom štabu.

21 O: Opet je vreme na sledećoj stranici /.../ u 19.15h.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Hvala lijepo. Dakle, 19/1500h, ali Vi ste, ustvari, hteli da kažete
2 19.15 sati. Hteli ste da kažete 19.15h; je li tako?

3 O: Da.

4 G. HAYNES: [simultani prevod] Molim da sada pogledamo P150, a to je
5 vanredni borbeni izvještaj Drinskog korpusa za 15. juli.

6 P: I ponovo, da počnemo tako što ćemo pogledati u koliko sati je poslat
7 ovaj dokument Glavnom štabu.

8 O: U 19.45h, 15.07.

9 P: Dakle, ovaj dokument je poslat približno 20 minuta nakon što je
10 poslat Vaš vanredni borbeni izvještaj od 15. jula. Ako pogledamo sada prvu
11 stranicu na brzinu.

12 O: Da. Sadržaj ovog vanrednog borbenog izveštaja Drinskog korpusa sadrži
13 uglavnom elemente iz redovnog borbenog izveštaja Zvorničke brigade od 15.07.
14 Nema podataka iz vanrednog borbenog izveštaja Zvorničke brigade od 15.07.

15 P: Hvala Vam.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Možemo li samo pojasniti? Piše 2010 u
17 "obradi". Može li se objasniti šta to znači? To je dokument Drinskog korpusa,
18 izgleda da ga je potpisao neko iz Drinskog korpusa.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gdje je to?

20 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa, pojavljuju se dva vremena na dnu ovog
21 izvještaja. Jedan je 19.45h, i to se u verziji na engleskom pojavljuje pored
22 riječi "primljeno". A zatim, ispod toga piše "obrađeno" u 20.10h.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Možete li nam pomoći, generale Pandureviću, i reći zašto se
2 pojavljuju ova dva različita vremena na dnu ovog dokumenta Drinskog korpusa?

3 O: Pokušaću. Ovaj izveštaj je potpisô direktno general Krstić, poznam
4 njegov potpis. Prvo vreme, 19.45h, to je vreme kada je ovaj telegram u otkucanoj
5 formi došao na šifru u Drinskom korpusu. A drugo vreme 20.10h, je kada je šifrer
6 u Drinskom korpusu obradio to i uputio u Glavni štab.

7 P: Hvala. Upravo ste nam govorili i sad ću to demonstrirati, da je
8 vanredni borbeni izvještaj Drinskog korpusa od 15. jula, uglavnom napisan na
9 temelju redovnog borbenog izvještaja Zvorničke brigade od 15. jula. Ako počnemo
10 tako što ćemo gledati drugi paragraf, kaže se:

11 "Oko 4.40h, dana 15. jula, neprijatelj je otpočeo sa jakim
12 artiljerijskim napadom na liniju odbrane 4., 6. i 7. pješadijske brigade
13 /?bataljona/."

14 Pominje se da su u ovim dejstvima ranjena tri borca i to: Perić,
15 Stevanović i Ristić, a u pretposlednjem paragrafu se kaže:

16 "Jedinice koje su učestvovala u borbenom rejonu Srebrenice i Žepe, u
17 toku dana su se vratile u zonu odgovornosti brigade i uključene u dejstva protiv
18 neprijateljskih grupâ koje se izvlače iz Srebrenice."

19 Imajući to na umu, možemo li sada pogledati P328.

20 Ovo je redovni borbeni izvještaj Zvorničke brigade od 15. jula; zar ne?

21 O: Da.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I vidimo da počinje riječima: "U večernjim satima 14. jula", ali ako
2 pogledamo drugi paragraf, kaže se:

3 "Oko 4.40h, dana 15. jula, neprijatelj je otpočeo sa jakim
4 artiljerijskim napadom na linije odbrane 4. 6. i 7. bataljona. Napad je završen
5 oko 5.30h."

6 A u sljedećem paragrafu se pominju trojica ranjenih vojnika: Pekić,
7 Stevanović i Ristić. I u posljednjem, velikom paragrafu, paragrafa dva, kaže se:

8 "Jedinice koje su učestvovalе u borbenim dejstvima u rejonu Srebrenice i
9 Žepe, u toku dana su se vratile u zonu odgovornosti brigade i uključene u
10 dejstva protiv neprijateljskih snaga koje se izvlače iz Srebrenice."

11 I na osnovu ovoga ste zaključili da je vanredni borbeni izvještaj od 15.
12 jula Drinskog korpusa, manje-više, od riječi do riječi kopija redovnog borbenog
13 izvještaja poslatog iz Zvorničke brigade. Je li tako?

14 O: Da, slažem se.

15 P: Možete li, iz vanrednog borbenog izvještaja Drinskog korpusa od 15.
16 jula, vidjeti bilo koju informaciju koju ste Vi poslali u Vašem vanrednom
17 borbenom izvještaju od 15. jula, u 19.25h?

18 O: Mislim da su delimično podudarni podaci koji se tiču o... napadu u
19 4.40h, jer se i ti podaci iz vanrednog borbenog izveštaja Zvorničke brigade od
20 15.07. i redovnog borbenog izveštaja od 15.07., na određeni način poklapaju. A
21 ostalih elemenata nema iz tog vanrednog borbenog izveštaja od 15.07.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HAYNES: [simultani prevod] Dobro. Onda da idemo dalje na sljedeći
2 dan, i da pogledamo P139. To je redovni borbeni izvještaj Drinskog korpusa od
3 16. jula.

4 P: Možda sam trebao da Vas pitam sljedeće: u odnosu na ono što smo
5 vidjeli upoređujući ova dva dokumenta - redovni borbeni izvještaj Zvorničke
6 brigade od 15. jula i vanredni borbeni izvještaj Drinskog korpusa od 15. jula -
7 da li je to ono što biste i očekivali da se desi sa informacijama koje šaljete u
8 komandu svog korpusa?

9 O: Pa, ja mislim da je i ovaj redovni izveštaj 15.07. nešto kasnio, pa
10 je verovatno redovni borbeni izveštaj Drinskog korpusa prema Glavnom štabu
11 otišao pre. I zato su oni napisali on... - kad kažem "oni", mislim Drinski korpus
12 - napisali svoj vanredni borbeni izveštaj, na osnovu redovnog borbenog izveštaja
13 Zvorničke brigade za 15.07.

14 P: Ovde smo sada došli do redovnog borbenog izvještaja Drinskog korpusa
15 od 16. jula. Piše da je hitan. Možemo li sada uraditi isto ono što smo uradili
16 sa prethodnim izvještajem? Prvo, da pogledamo datum i vrijeme ili vremena kada
17 je primljen i obrađen na dnu ovog dokumenta, a to je stranica tri u verziji na
18 engleskom.

19 O: Da. Vidimo da je ovaj izveštaj od 16.07. na šifru došao u 19.37h, što
20 znači da je minut ili deset minuta ranije napisan, nego što je stigao na šifru.

21 SUTKINJA PROST: [simultani prevod] Gospodine Haynes, nije jasno ovo što
22 piše u transkriptu. Ja sam čula 16.37h, a vidim ovdje 19.37h.

23 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala lijepo.

24 P: Dakle, u koliko sati je ovaj dokument primljen, po Vama, generale
25 Pandurević?

26

27

28

29

30

1 O: Kol'ko ja vidim, 19.37h.

2 P: Ako se sada vratimo na vrh ovog dokumenta, početak, vidimo da počinje
3 izvještajem da je:

4 "Neprijatelj grupisao velike snage, sa kojima je od ranih sati otpočeo
5 veoma jak artiljerijsko-pješadijski napad po rejonu odbrane naših jedinica, sa
6 pravca Baljkovička Rijeka-Pandurica. A sadejstvuje sa snagama koje se izvlače iz
7 bivše enklave Srebrenica pokušavajući probiti liniju naše obrane i time stvoriti
8 uslove za izvlačenje velikog broja naoružanih vojnika i civila koji iz rejona
9 Kamenice preko Crnog vrha, Cvijetinog brda i Baljkovice... itd."

10 Ovo je izvještaj koji je poslat uveče, 16. jula. Koliko on tačno
11 odražava vojnu situaciju u zoni odgovornosti Drinskog korpusa u tom trenutku, u
12 to vrijeme?

13 O: Ja mislim da on dobrim delom odražava ono što je napisano u vanrednom
14 borbenom izveštaju Zvorničke brigade od 15.07. Ja bih molio da se malo podigne
15 stranica da vidim tačku dva, šta radi Zvornička brigada. Hvala.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey?

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mislim da je došlo do greške u prevodu.
18 Vidim da osoba koja govori B/H/S klima glavom.

19 Mislim da je u pitanju datum, brojevi u datumu.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Mislim da se kaže "izvještaj od 15-og" a da je on rekao "izvještaj od
2 16-og".

3 G. HAYNES: [simultani prevod] Pitaću ga, ali mislim da to nije rekao.

4 P: Da li ovaj izvještaj Drinskog korpusa od 16. jula odražava
5 informacije koje ste Vi dali u svom izvještaju 15. jula ili u svom izvještaju
6 16. jula?

7 O: Iz vanrednog borbenog izveštaja Zvorničke brigade od 15. jula.

8 P: Sada, kada prođemo kroz ovaj dokument, vidimo iznad paragrafa dva
9 koji glasi "stanje borbene gotovosti", izvještaj koji glasi:

10 "Prema izvještajima potčinjenih jedinica, ima oko 3.000 naoružanih
11 vojnika i civila u rejonu Pandurica, Planinaca, Crnog vrha i Glođanskog brda."

12 A pod paragrafom "stanje borbene gotovosti" se kaže:

13 "Sve jedinice korpusa su u punoj borbenoj gotovosti. Prva zvornička
14 pješadijska brigada sa pridodatim jedinicama je blokirala rejon Crnog vrha i
15 Planinaca, i djelimično rejon Kamenice gdje se nalaze veće formacije
16 neprijateljskih vojnika i civila koje su se kretale iz Srebrenice, preko
17 Glođanskog brda ka Križevićima." Staćemo ovde na trenutak jer želim da završimo
18 s ovim dokumentom prije nego što napravimo usporedbu. Ali ako bismo mogli da
19 preletimo ostatak ovog dokumenta.

20 G. HAYNES: [simultani prevod] Molio bih da se generalu dostavi jedna
21 neobilježena kopija ovog dokumenta, jer će mu to biti lakše da pogleda nego da
22 pregleda dokument u sistemu elektronske sudnice.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I kada pregledate ovaj dokument, da li biste bili ljubazni da nam
2 kažete da li ovaj izvještaj Drinskog korpusa od 16. jula, bilo gdje pominje
3 zarobljenike u školama?

4 O: Ovaj redovni borbeni izveštaj od 16-og, komande Drinskog korpusa, ne
5 pominje ratne zarobljenike u školama. Samo prenosi, u najvećem delu, stanje na
6 frontu u zoni odbrane Zvorničke brigade.

7 G. HAYNES: [simultani prevod] Molim da sada pogledamo dobro poznat
8 dokument P329.

9 P: I umjesto da skrenem Vašu pažnju na cijeli dokument, samo prvi
10 paragraf - da vidimo da li tu možemo naći neke poznate riječi - u kome se se
11 kaže:

12 "Nalazi se oko 3.000 naoružanih i nenaoružanih neprijateljskih vojnika.
13 Snage brigade vrše blokadu i pretres navedenog rejona. Za sada je likvidirano
14 nekoliko stotina neprijateljskih vojnika u zoni odgovornosti 1. zvorničke
15 pješadijske brigade u širem rejonu Pandurice, Ložanice /?Planinaca/, Crnog vrha,
16 Kamenice i Glođanskog brda."

17 I nešto dalje se kaže:

18 "Sa svim raspoloživim snagama smo blokirali područje Crnog vrha,
19 Planinaca i djelimično područje Kamenice."

20 U kojem izvještaju možemo naći ovu informaciju koju Drinski korpus
21 dostavlja u svom izvještaju Glavnom štabu?

22 O: Ove podatke nalazimo u redovnom borbenom izveštaju Drinskog korpusa
23 od 16.07.

24 P: Hvala.

25 Idemo sada dalje. Molim dokazni predmet P1249 /u engleskom transkriptu:
26 "P140"/. To je borbeni izvještaj Drinskog korpusa za 17. juli. I još jednom,

27

28

29

30

1 pogledajmo pri samome dnu dokumenta kada je dokument zaprimljen i kada je
2 obrađen.

3 O: Primljen je u 19.40h, a obrađen u 19.52h.

4 P: Biste li nas podsjetili koje je doba dana bilo kada ste Vi poslali
5 vanredni borbeni izvještaj, 16.07?

6 O: Vanredni borbeni izvještaj 16.07., iz Zvorničke brigade mislim da je
7 poslan, zbog nekih problema na šifri, u 20.10 časova, kol'ko se sećam, ali dan
8 ranije.

9 P: Hvala. Pogledajmo sada što piše pri vrhu ovoga dokumenta i nadam se
10 da ćemo svi imati prilike pročitati taj dokument u cjelosti. Ja bih Vam postavio
11 dva pitanja s tim u vezi. Da li igdje u ovome izvještaju Drinskoga korpusa od
12 17. jula 1995., se spominju zarobljenici u školama na području Zvornika?

13 O: Kol'ko ja vidim - ne.

14 P: Da li se igdje u ovome izvještaju Drinskoga korpusa od 17. jula, išta
15 spominje o otvaranju koridora kojim bi se omogućilo snagama 28. divizije
16 prolazak do Nezuka?

17 O: Ne.

18 G. HAYNES: [simultani prevod] Prijedimo na jedan dan dalje. Pogledajmo
19 dokument P141 - redovni borbeni izvještaj Drinskoga korpusa za 18.07.

20 P: Dok čekamo da se dokument učita. Vi ste nedavno i već govorili o
21 tome, ali podsjetite nas još jedanput, u koliko sati ste Vi poslali svoj
22 vanredni borbeni izvještaj 18.07?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja mislim da je taj izveštaj poslat negde oko 13.00 časova i neki
2 minut, nisam siguran.

3 P: Dobro. Pogledajmo kakva je bila uobičajena identifikacijska praksa
4 pri dnu ovoga dokumenta - vidim da netko razmišlja brže od mene - datum i
5 vrijeme kada je ovaj dokument primljen i kada je obrađen u Glavnome štabu.

6 O: Ovaj dokument Drinskog korpusa, redovni borbeni izveštaj od 18.07.,
7 primljen je u 19.00 časova, a obrađen je u 19.46h, verovatno je nakon nekoliko
8 minuta stigao u Glavni štab.

9 P: Dakle, to bi značilo nekih šest sati nakon što ste Vi poslali svoj
10 vanredni borbeni izvještaj, je li tako?

11 O: Da.

12 P: I još jednom, ja sam siguran da svi možemo odvojiti malo vremena i
13 napora da pročitamo ovaj dokument, ja Vam ga neću sada čitati naglas. Kažite nam
14 da li se u ovom izvještaju igdje spominju zarobljenici u školama na području
15 Zvornika.

16 O: Ne.

17 P: Spominje li se igdje to da Vi otvarate koridor?

18 O: Ne.

19 P: Da li se tu spominju gubici koje je pretrpjela Zvornička brigada?

20 O: Nisam siguran, trebalo bi podići malo ovu stranicu.

21 P: Svakako.

22 O: Ne. Ne pominju se gubici u Zvorničkoj brigadi.

23 G. HAYNES: [simultani prevod] Dobro. Dovršimo onda cijelu ovu sliku.

24 Pogledajmo dokazni predmet P151 - vanredni borbeni izvještaj Drinskog korpusa od
25
26
27
28
29
30

1 18.07.

2 P: Opet, molim Vas, ukratko pogledajmo dno samoga dokumenta i pogledajmo
3 u koliko sati je dokument primljen i obrađen.

4 O: Primljen je u 15.35h, 18.07., a obrađen u 15.50h ili 56, nisam
5 siguran. znači, pre nego što je poslat redovni borbeni izveštaj Drinskog korpusa
6 za 18.07.

7 P: Hvala.

8 Vratimo se na početak dokumenta. Gospodine generale, ja sada neću čitati
9 ovaj dokument nego ću pročitati nešto iz vašega dokumenta P334. Vaš vanredni
10 borbeni izvještaj za 18.07., u kojem piše sljedeće:

11 "17. jula neprijatelj je izvodio napadna borbena dejstva manjega
12 intenziteta po rejonu obrane 7. bataljona, uz povremeno dejstvo artiljerijom po
13 desnom krilu zone odgovornosti brigade."

14 Kažite nam na koji način se ovo povezuje s prvim odlomkom izvještaja
15 Drinskoga korpusa od 18. jula.

16 O: Pa, to što ste pročitali iz vanrednog borbenog izveštaja Zvorničke
17 brigade od 18.07. preneseno je i u vanredni borbeni izveštaj Drinskog korpusa od
18 18.07.

19 P: Drugi odlomak Vašeg izvještaja kaže ovako:

20 "Snage Zvorničke brigade, ojačane i jednom četom iz 16. krajiške
21 brigade, četom iz Bratunca, dva voda Vojne policije iz Bijeljine, jednim vodom
22 Vlaseničke lake pješadijske brigade uspješno su odbacile sve neprijateljske

23

24

25

26

27

28

29

30

1 napade." Na koji način ovo odgovara točki 2, izvještaja drinskog korpusa?

2 O: I ovo je preneseno iz vanrednog borbenog izveštaja Zvorničke brigade
3 u vanredni borbeni izveštaj Drinskog korpusa za 18.07.

4 P: Točka 3 vašega izvještaja kaže:

5 "U BD /borbenim dejstvima/ s muslimanskim snagama u Srebrenici, Žepi i
6 sa zaostalim delovima, kao i snagama 24. i 25. pješadijske divizije 2. korpusa
7 tzv. Armije BiH, Zvornička pješadijska brigada pretrpjela je sljedeće gubitke:
8 poginulih 27; teže ranjenih 24; lakše ranjenih 72."

9 Na koji način to odgovara izvještaju Drinskoga korpusa koji je upućen
10 Glavnome štabu?

11 O: Isto kao i u prethodna dva slučaja.

12 P: Točka 4 vašega izvještaja kaže:

13 "Tokom zadnjih desetak dana, općina Zvornik zatrpana je srebreničkim
14 'Turcima'. Neshvatljivo mi je da je netko doveo 3.000 vojnosposobnih 'Turaka' i
15 smjestio ih po školama u općini, osim otprilike 700.000 /?7.000/ koji su
16 pobjegli po šumama."

17 Na koji način to odgovara izvještaju Drinskog korpusa koji je upućen
18 Glavnome štabu?

19 O: Ta točka 4, iz vanrednog borbenog izveštaja Zvorničke brigade, nije
20 prenesena u vanrednom borbenom izveštaju Drinskog korpusa za 18.07.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Generale Pandureviću, Vi ste cijeli svoj život proveli u vojsci.
2 Možete li zamisliti zašto Vaš komandant korpusa ne bi taj odlomak vašega
3 izvještaja stavio u svoj izvještaj Glavnome štabu?

4 O: Ja znam da pretpostavljena komanda, kada sačinjava svoj izveštaj -
5 konkretno Drinski korpus - i šalje ga Glavnom štabu, ne može doslovce preneti
6 sve iz izveštaja potčinjenih jedinica, nego pravi jedan izveštaj u kome ističe
7 najznačajnije događaje koji se tiču borbenih dejstava. Ali, u svakom slučaju,
8 ovakav jedan stav koji se pominje u tački 4, vanrednog borbenog izveštaja
9 Zvorničke brigade za 18.07., je nešto što bi moralo u svakom slučaju naći mesta
10 u izveštaju Drinskog korpusa koji se upućuje Glavnom štabu. Kao što smo videli,
11 toga pasusa nema. Ja, poučen iskustvom koje sam stekao radeći u vojsci, mogu da
12 zaključim da je general Krstić znao o ovome pre i nego što sam ja poslao
13 izveštaj; da je, takođe, general Krstić znao da i njegov pretpostavljeni, kome
14 treba da pošalje ovu informaciju, zna za to i da iz toga razloga nije to
15 prosledio u svom izveštaju, ili iz nekog njemu samo znanog razloga.

16 P: Jeste li Vi imali ikakvo naređenje da ne spominjete nikakve
17 zarobljenike, u izvještajima koje ste Vi pisali?

18 O: Ne. Nisam dobio takvo naređenje, nikad.

19 P: A zašto ih spominjete u izveštaju od 18.07?

20 O: Zato što to smatram važnom stvari, i da se o njoj mora izvestiti i da

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 se to mora istražiti.

2 P: Hvala

3 G. HAYNES: [simultani prevod] Ja bih sada završio s ovom temom pa bih
4 razgovarao o nečemu konkretnijem, u vezi s vašim izvještajem od 18.07. Molim
5 Vas, pogledajte ponovno dokazni predmet P334 - vanredni borbeni izvještaj od
6 18.07. Pogledajte, molim Vas, konkretno prvi odlomak, prvi pasus.

7 P: Molim Vas, gospodine Pandureviću, usredotočite se na zadnjih nekoliko
8 redaka prvoga pasusa gdje piše:

9 "Neprijatelju su naneseni veliki gubici, a desetine ih je zarobljeno. U
10 sukobu s našim snagama ispoljavaju krajnju drskost, neočekivane postupke, i
11 životinjski instinkt i nagon za samoodržanje. Snage s fronta su i dalje rešene
12 da, po svaku cijenu, sudejstvuju i omogućuju izvlačenje preostalih grupa.
13 Očekivati je u popodnevnim satima intenzivnija BD."

14 Kada Vi, u ovih par rečenica, govorite o neočekivanim postupcima i
15 životinjskome instinktu i nagonu za samoodržanjem, jeste li mislili na nekakav
16 konkretan događaj?

17 O: Ja mislim da sam informacije ovakve vrste dobio od Mija
18 Dragutinovića, koji je jedno vreme bio u pretresu terena, pre nego što smo
19 pisali ovaj izveštaj, i da je bio slučaj da prilikom zarobljavanja
20 neprijateljskih vojnika, da je jedan vojnik, pošto se je predao, aktivirao ručnu
21 bombu i da je došlo do... da li ranjavanja ili pogibije i jednog našeg vojnika,
22 al' znam da je jedan vojnik izgubio oko.

23 P: Jeste li Vi prije toga izdali kakvo konkretno naređenje svojim
24 snagama?

25

26

27

28

29

30

1 O: Naređenje je bilo da se, u toku pretresa, na sve one koji se predaju,
2 da se prema njima postupa korektno, po duhu konvencija, i da se isti
3 transportuju u kasarnu u Zvornik.

4 G. HAYNES: [simultani prevod] Pogledajmo sada, vrlo kratko, vojni
5 dokument - dokazni predmet P049 /?P409/. B/H/S - 57. stranica, 63 na engleskome,
6 članak 213.

7 P: Piše:

8 "Zarobljavanje - zabranjeno je raniti ili ubiti pripadnika
9 neprijateljskih oružanih snaga od trenutka kada prestane da pruža otpor i vidno
10 pokaže volju da se preda, ili kada zbog ranjavanja ili bolesti nije u stanju da
11 se bori. Ratni zarobljenik postaje kada padne u ruke neprijatelja.

12 "Prilikom zarobljavanja pripadnika neprijateljskih oružanih snaga,
13 starješina jedinice oružanih snaga SFRJ preduzima sve mjere predostrožnosti,
14 radi bezbjednosti jedinice."

15 Jeste li Vi poduzeli kakve mjere, na osnovi ove odgovornosti, dok je
16 trajala operacija pretresa terena?

17 O: Ja želim da naglasim tri aspekta ove tačke 213, propisa o primeni
18 Međunarodnog ratnog prava u oružanim snagama SFRJ, a to je da "neprijateljski
19 vojnik treba da vidno pokaže volju da želi da se preda" - znači, da vidno pokaže
20 volju da želi da se preda. Drugo, da on "postaje ratni zarobljenik kada padne u
21 ruke neprijatelja." Konkretno, muslimanski vojnici su postajali ratni
22 zarobljenici onoga momenta kada su bili u rukama Vojske Republike Srpske. I

23

24

25

26

27

28

29

30

1 treći aspekt - u drugom pasusu se nalaže starešini oružanih snaga SFRJ da
2 preduzme sve mere predostrožnosti radi bezbednosti vlastite jedinice. To znači
3 da je odgovoran za živote svojih ljudi koji učestvuju u zarobljavanju
4 neprijatelja.

5 I ja sam se upravo rukovodio ovom tačkom 213, kad sam izdao naređenje
6 kako postupati prilikom zarobljavanja.

7 P: Pitam se da li biste nam mogli dati jednu vrstu pregleda o tome na
8 kakve su ljude mogle naići Vaše snage u razdoblju, recimo, od 18. do 26. jula na
9 teritoriju iza vaših linija fronta?

10 O: Prilikom pretresa terena, snage Zvorničke brigade sa ojačanjima koja
11 je imala, nailazile su na zaostale delove 28. divizije, kao i na borbene grupe
12 koje je ubacivao 2. korpus u pozadinu Zvorničke brigade.

13 P: Kakva je bila situacija i kakav je bio stav, u vezi s onima koji su
14 htjeli u to vrijeme otići sve do Nezuka?

15 O: Uključujući i 18., svi koji su se toga dana na tom prostoru pojavili
16 i želeli proći, oni su mogli proći bezbedno.

17 P: A što je bilo s borcima koji su bili spremni položiti oružje i
18 predati se?

19 O: Borci koji su položili oružje i predali se, ti su bili zarobljavani i
20 dovođeni u kasarnu u "Standard".

21 P: A što je bilo s onima koji se nisu htjeli predati, nego koji su se
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 htjeli boriti?

2 O: Bilo je i takvih borbenih grupa, posebno podržanih od strane grupa
3 ubačenih od pravca 2. korpusa. Sa takvim grupama je vođena borba i u toj borbi
4 su pojedinci bili ubijeni.

5 P: Koje ste korake poduzeli - poslužiću se riječju ovoga kako tu piše -
6 da biste poduzeli sve mjere predostrožnosti radi sigurnosti svojih jedinica u to
7 vrijeme?

8 O: Ja sam poznao teren na kom se vršio pretres - to je bila gusta
9 šuma, bujna vegetacija, visoka trava, veliki broj uvala, potoka - i da je bilo
10 vrlo rizično vršiti pretres terena. U tom smislu sam naredio da se radi krajnje
11 bezbedno i sa velikim obzirom, a i računô sam da i neprijateljski vojnici se
12 mogu poslužiti različitim perfidijama.

13 P: Hvala. Pređimo sada na dan 19. juli. Kakve su se borbene aktivnosti
14 odigravale toga dana, 19.07?

15 O: 19. jula je bilo pokušaja nasilnog proboja kroz raspored 4. i 7.
16 bataljona. Dolazilo je do oružanih sukoba i u toku pretresa, i bilo je gubitaka
17 i na srpskoj i na muslimanskoj strani.

18 P: Vratimo se na onu bilježnicu operativnog dežurnog oficira. Za Vas će
19 to biti 780. stranica, gospodine Pandureviću, a za nas ostale 162. Prvi podatak
20 unesen za 19. juli, na njega bih Vam htio skrenuti pažnju, no pričekat ću dok ne
21 vidimo dokument ispred sebe, na monitorima.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Piše:

2 "U 6.20h poginula jedna osoba iz čete 'Željava', jedna ranjena, 4.
3 bataljon. Javio se lično komandant 7. bataljona i saopćio informaciju", i zatim
4 se spominju neka imena - piše Milošević Milenko poginuo, Acentić Nenad ranjen.

5 Što ovo pokazuje, u vezi s ovim što se događalo 19.07?

6 O: Ovde se pominje četa "Željava", to je kolokvijalni naziv za jednu
7 četvu koja je bila sačinjena od vojnika izbeglica iz jednog sela Željava, iz
8 centralne Bosne, i iz te čete je jedan poginuo i jedan ranjen u toku 19.07. A i
9 javio je i komandant 7. bataljona imena jednog poginulog i jednog ranjenog.
10 znači, to se uklapa u tok borbenih dejstava tokom 19.07.

11 Pogledajmo par stranica dalje u ovoj bilježnici. Gospodine generale,
12 782. stranica za Vas, a 164. za ostale. Prvo, pri samome vrhu piše: "Likvidirano
13 još 28, a trojica zarobljena." Što to znači?

14 O: Ovo znači da je tokom pretresa došlo do oružanog sukoba i borbe i da
15 su... poginulo 28 neprijateljskih vojnika, a da su trojica zarobljena.

16 P: Da li se sjećate, koja od vaših jedinica je u tome učestvovala i gdje
17 se to odigralo, ili je to bilo, uopšteno govoreći, širom cijelog terena?

18 O: Pa, u pretresu terena je učestvovala /sic/ Podrinjski odred, četa iz
19 16. krajiške brigade, verovatno i ove jedinice iz IBK i još neke jedinice iz 4.
20 i 7. bataljona, njihovi interventni vodovi. Tako da ja sad tačno

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ne znam lokaciju svake jedinice za taj dan. Pretresom je rukovodio Dragan
2 Obrenović.

3 P: Hvala. To me vodi sljedećem pitanju, a to je gdje ste Vi bili tokom
4 tog cijelog dana, 19. jula?

5 O: Ja mislim da sam bio u komandi.

6 P: I gotovo posljednji unos za 19. juli, a to je 22.39h, i kaže se:

7 "U rejonu Starog Sela došlo je do kontakta između voda i 'Turaka', i sve
8 je pod kontrolom."

9 Da li se toga sjećate?

10 O: Staro Selo je selo u rejonu odbrane 7. bataljona, i ovde s... je
11 zabeleženo da je došlo do sukoba između interventnog voda s... toga bataljona koji
12 je vršio pretres i z... delova 28. divizije ili ubačenih delova.

13 G. HAYNES: [simultani prevod] I na kraju, u vezi sa tim danom, molim Vas
14 da pogledamo P1261, "A" za verziju na engleskom i "B" za verziju na srpskom.
15 Nemam nikakvo upozorenje koje bi mi reklo da je to pod pečatom ili na drugi
16 način povjerljiv dokument.

17 P: Samo u slučaju da ne znamo to iz ranijeg iskaza, ko je pukovnik
18 Cerović?

19 O: Pukovnik Cerović je pomoćnik komandanta Drinskog korpusa za moral,
20 verska i pravna pitanja.

21 P: I da pogledamo, on kaže: "Halo." Da li se sjećate da ste s njim
22 razgovarali 19. jula, ujutro?

23 O: Pa, ja sam u tom periodu više puta razgovarao sa Cerovićem. Sad, da
24
25
26
27
28
29
30

1 nije ovoga razgovora, ja bi' teško rekao da je to bilo u ovo vreme i ovoga
2 datuma.

3 P: U redu. On kaže:

4 "Dobro jutro, Vinko.

5 "Dobro jutro. Kako si?

6 "Evo, jurim. Od noćas smo opet nešto dolje, pa ima i gore, Crni vrh,
7 tamo Potočari, Planinci, ovaj deo prema Baljkovici."

8 On kaže:

9 "Aha, znači, s ove strane koji izlaze; je l' tako?

10 "Pa ja, otud, i svi jure ovamo nama."

11 O čemu ovdje govorite?

12 O: Pa, ovde govorimo verovatno o pretresu terena, o problemima sa tim
13 grupama ubačenim i zaostalim. Sad, ovde nije sve doslovce zapisano, ali odnosi
14 se na to.

15 G. HAYNES: [simultani prevod] Molim da pogledamo stranicu dva u verziji
16 na engleskom i stranicu dva u verziji na B/H/S-u, molim.

17 P: Gdje su Nišići?

18 O: Nišići su jedna visoravan u neposrednoj blizini Sarajeva, u zoni
19 Sarajevsko-romanijskog korpusa, severoistočno od Sarajeva.

20 P: Vi kažete:

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Ne, ozbiljno, poslao sam izvještaj juče. Možete vidjeti kakve vrste
2 gubitaka smo pretrpjeli."

3 Na koji izvještaj ovdje mislite? Cerović kaže:

4 "Da. I to sam pokazao Krstiću i napisao sam mu specijalni izvještaj, na
5 temelju Vašeg vanrednog i dnevnog izvještaja."

6 Po Vašem shvatanju, šta Vam je ovim rekao gospodin Cerović?

7 O: Cerović mi je ovim rekao da je on upoznao Krstića u potpunosti, sa
8 mojim vanrednim borbenim izveštajem od 18.07.

9 P: Molim Vas da pogledamo sada 20. juli. Šta se dešavalo 20. jula na
10 terenu?

11 O: 20. jula je takođe vršen pretres, utvrđivanje položaja na liniji
12 odbrane.

13 G. HAYNES: [simultani prevod] Molim da pogledamo dokument 7D17 /u
14 engleskom transkriptu: "7D93"/, a to je redovni borbeni izvještaj od 20. jula.
15 7D93. Možda je ovo dobar trenutak da napravimo pauzu pošto ovo svakako nije
16 dokument koji sam tražio.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda ćemo napraviti pauzu od 25 minuta.
18 Hvala.

19 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

20 ... Početak pauze u 12.09h

21 ... Sjednica nastavljena u 12.38h

22 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite. Izvolite sjesti.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Haynes.

24 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala. Mislim da možemo nastaviti točno
25 tamo gdje smo se zaustavili. Molim dokument 7D93 u sudnici. To je redovni
26 borbeni izvještaj za 20.07.1995.

27

28

29

30

1 P: Vidimo iz točke 2, kaže:

2 "Komunikaciju puta Orahovac-Crni vrh, stalno obezbjeđuju snage 'R'
3 bataljona, dok pretres terena vrše jedinice Pozadinskog podrinjskog odreda,
4 interventne jedinice 7. i 4. bataljona i četa 16. krajiške brigade, kao i snage
5 Ministarstva unutarnjih poslova - interventna jedinica Zvornik."

6 Da li je to obično zadatak za koji bi se rutinski koristio ovaj "R"
7 bataljon?

8 O: Da. Ovaj bataljon je bio i mobilisan sa tom namerom da se vrši
9 obezbeđenje terena i on je ovde vršio obezbeđenje komunikacije Zvornik-Crni vrh,
10 a to znači da je bio tu raspoređen kako bi saobraćaj se odvijao potpuno sigurno
11 i neometano. To je bila jedna od njegovih funkcija u to vreme.

12 P: Dokument je tiskan ćirilicom, ali molim Vas kažite nam kojom se
13 riječju na srpskom jeziku opisuje njegov zadatak.

14 O: Rečju "obezbeđuje".

15 P: Hvala. Možemo li iz ovoga dokumenta razaznati kakve su bile glavne
16 brige i glavni zadaci brigade, na dan 20.07?

17 O: Pa, piše ovde da je pretres terena na ovom prostoru koji je naznačen,
18 i kontrola i obezbeđenje komunikacije radi razbijanja ubačenih i zaostalih
19 grupa.

20 P: Gdje ste Vi bili 20. jula?

21 O: Mislim da sam bio u komandi.

22 P: Tko je zapovijedao operacijom pretresa terena?

23 O: Obrenović.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HAYNES: [simultani prevod] Pogledajmo sada dokument P377, to je
2 ponovno bilježnica dežurnoga oficira. Za Vas, gospodine Pandureviću, stranica
3 783. i 784., a za nas ostale, stranice 165 i 166. Počecemo na 165. stranici.

4 P: Očigledno, morat ćemo okrenuti i drugu stranicu, sada nas zanima ono
5 što piše pri samome dnu ove stranice. Kažite nam, molim Vas, tko je 20. jula bio
6 dežurni oficir.

7 O: Ovde se pojavljuje više rukopisa za 20.07. Ja jedino prepoznajem ovaj
8 izrazito uočljiv rukopis, a to je rukopis majora Galića. Da li je on nekog
9 trenutno menjô, ili je on bio ceo dan dežurni - nisam siguran.

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Oprostite, piše 27.

11 G. HAYNES: [simultani prevod] Da. Molim Vas, vratite nam jednu stranicu
12 ranije u ovoj knjizi da vidimo o kojem se datumu radi.

13 O: Radi se 20.07.

14 P: Hvala. Dakle, pogledajmo što tu piše.

15 "Obzirom da je uspostavljen kontakt s drugom stranim radio-vezom, te da
16 je druga strana postavljala pitanja za koja nismo nadležni odgovoriti na našoj
17 razini, predlažem da nadležni organi iz pretpostavljene komande dođu na IKM 1.
18 zborničke pješadijske brigade, te da se direktno uključe u rad. Druga strana
19 tražila je sljedeće:

20 "Dopuštanje prolaska ostatku kolone, razmjena zarobljenika sa Visa i
21 Lisače i dvije žene koje su zarobljene na području kôte."

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Možete li nam kazati koja je kôta? Piše "nečitko", možete li Vi to
2 pročitati?

3   O: Ovo s... piše "Vis", to je u rejonu Taktičke grupe Osmaci n... Šekovačka
4 brigada. To je zapadno od Memića - neki kilometar-dva, na spoju između Zvorničke
5 i Šekovačke brigade.

6   P: Dobro. To vjerojatno nije najvažniji dio ovoga što tu piše. Kažite
7 nam što bi značilo ovo spominjanje kontakta s drugom stranom putem radio-veze.

8   O: Pa, mi smo to vreme i posle zatvaranja koridora imali preko naše
9 radio-prislušne stanice *Premier* kontakt, odnosno radio-vezu sa suprotnom
10 stranom. I ovde je, kol'ko vidim u potpisu, pomoćnik načelnika štaba za operat...
11 za obaveštajne poslove, Duško Vukotić, primio tu informaciju jer je ta radio-
12 prislušna stanica bila u njegovoj ingerenciji. I muslimanska strana je htela
13 kontakt sa... sa komandom Zvorničke brigade

14   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Oprostite, ali prevoditelji nisu čuli
15 zadnji dio Vaše zadnje rečenice. Biste li, molim Vas, ponovili.

16   SVJEDOK: Ja se izvinjavam. Suprotna strana ili 2. korpus, je zahtevao
17 radio-kontakt sa komandom Zvorničke brigade.

18   G. HAYNES: [simultani prevod] Ovo je napisano u prvome licu jednine:
19 "Predlažem da nadležni organi pretpostavljene komande dođu na IKM." Kažite nam,
20 molim Vas, čije stavove iskazuje ovo što je tu napisano.

21   O: Moguće da je Vukotić uputio ovaj predlog Galiću, ili je neko
22 informisao mene pa sam ja ovo prenio Galiću - ili Vukotić ili ja, neko od nas

23
24
25
26
27
28
29
30

1 dvojice.

2 P: Što ste htjeli kazati kada ste rekli da "niste nadležni dati odgovor
3 na pitanja" i kada ste uputili poziv pretpostavljenoj komandi da se izravno u to
4 uključi, ako je ovo Vaše, naravno?

5 O: Pa, ja /?u/ s...svakom slučaju nisam bio nadležan da izvršim razmenu
6 zarobljenika na nivou brigade, mada sam to tokom 16-og i 17-og činio i pokušavao
7 da uradim sa Šemsom, kada je reč o vojnicima iz Zvorničke brigade. Posle svih
8 događaja koji su se desili 16-og i 17-og, ja sam smatrao da bi bilo previše da
9 se i dalje upustam i održavam kontakte sa muslimanskom stranom i dogovaram
10 razmene. Zato sam, kol'ko se ja sećam, i poslao jedan vanredni borbeni izveštaj
11 komandi korpusa, gde sam ukazao na ovaj problem i zamolio da ove probleme
12 preuzme korpus da rešava.

13 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala. Pođimo par stranica dalje u ovoj
14 bilježnici. Kod Vas je to, generale Pandureviću, 785. stranica, a za nas ostale
15 167.

16 P: Možete li nam najprije potvrditi da mi i dalje gledamo podatke
17 upisane za 20. juli? I biste li nam, molim Vas, objasnili što znači to što se
18 spominje ova komisija za razmjenu?

19 O: Komisija za razmenu. Pa, to je dežurni koji je to napisao sebi kao
20 tezu da stavi u... u redovni borbeni izveštaj, jer mi smo već tada imali određen
21 broj zarobljenih i već smo tada razmišljali i tražili rešenje da se izvrši
22 njihova razmena, odnosno da se odredi mesto gde da se šalju.

23 P: Hvala.

24 G. HAYNES: [simultani prevod] Pođimo sada dalje na 21. juli. Vi, molim
25
26
27
28
29
30

1 Vas, okrenite sljedeću stranicu u bilježnici dežurnoga oficira, na 786.
2 stranicu, a mi ćemo pogledati 168.

3 P: Vidimo da je tu uneseni podatak u 4.40h. Piše da je:

4 "'Zlatar' izvijestio da je stanje normalno."

5 No zatim dalje u 5.55h, kaže se:

6 "Napad počeo kod lijevog susjeda. Naš spoj i Đuričića - (Vukotić) -
7 *Premier* 5-6 mreža, izgleda Vis."

8 Što se dogodilo u ranim jutarnjim satima 21. jula 1995?

9 O: Naša radio-prislušna stanica *Premier* otkrila je blagovremeno radio-
10 mreže 2. korpusa koje u to vreme ni... koje ranije nisu bile aktivne i 21-og,
11 ujutro rano, oko 5.00 časova, počeo je napad snaga 2. korpusa, možda do tada
12 najjače angažovane snage koje su ikada napale na položaje Zvorničke brigade.
13 Napad je usledio prvo na našeg levog suseda u rejonu Visa, a kasnije se preneo
14 na naš 7. i 4. bataljon.

15 P: Kažete da je to možda bio najvjerojatnije najteži napad do tada.
16 Kažite kako je napad od 21. jula, kako bi se on mogao usporediti s onim koji je
17 bio ujutro 16-og.

18 O: U pogledu angažovanih snaga sa fronta, bile su to mnogo jače snage.
19 Bile su to sve in...interventne jedinice 2. korpusa koje su ranije bile angažovane
20 na nekim drugim ratištima, ali je tada bio cilj muslimanskih snaga da se preseče
21 put Zvornik-Snagovo, da se ovlada tim rejonom, a kasnije produži napad prema
22 samom gradu Zvorniku.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Kako je izveden taj napad, u kakvom obliku?

2 O: Napad je počeo artiljerijskom podrškom, kao i obično, potom
3 pešadijski napadi i trajali su do 12.00 sati, da bi se te snage kasnije povukle
4 nazad.

5 P: Koliko je ukupno trajao taj napad?

6 O: Pa, mislim da je trajao do podne, do 12.00 časova. Istovremeno, sa
7 artiljerijskim dejstvima po našim položajima, gađan je i sâm grad Zvornik i
8 mislim da je bilo tada poginulih i ranjenih civila u gradu.

9 P: Kakav je učinak to imalo na Vaše linije obrane?

10 O: Linije odbrane su ostale na istim mestima gde su i bile, i svi su
11 napadi odbijeni.

12 G. HAYNES: [simultani prevod] Pogledajmo tri stranice dalje u ovoj
13 knjizi dežurnoga. To će biti 789. stranica za Vas, gospodine Pandureviću, a za
14 nas će biti to 171.

15 P: Imamo podatak, upisano:

16 "Stara Drina = 1, market nije eksplodirala. 1. Biljana Lacković; 2.
17 Borka Lazarević, Ročević; i 3. Zoran, prezime nečitko", zatim piše broj "1967,
18 pet ranjenih", pa piše, "1 = dvije žene."

19 Kažite nam, molim Vas, koji su to ljudi, o kome se ovdje radi.

20 O: Ove podatke je upisao operativni dežurni koje je dobio u tome momentu
21 i ovde se misli "Stara Drina" - verovatno hotel Drina; i "market" - neka zgrada
22 gde su pale granate i jedna nije eksplodirala. Tačni podaci o poginulim i
23 ranjenim, mislim da se nalaze u redovnom borbenom izveštaju.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gdje su oni poginuli, odnosno gdje su bili ranjeni?

2 O: Poginuli i ranjeni su u samom gradu Zvorniku.

3 P: Vjerojatno možemo kazati na osnovi imena, ali, možete li nam kazati
4 kojega su spola te osobe koje su navedene, barem ove koje su poginule?

5 O: Prve dve osobe su žene, a treća osoba je muško.

6 G. HAYNES: [simultani prevod] I kako bismo upotpunili ovaj prizor,
7 pogledajmo, molim Vas, dokument 7D94, molim.

8 P: Vidimo u točki 1 ovoga redovnog borbenog izvještaja da je bilo
9 neprijateljskih provokacija pješadijskom vatrom.

10 "Rano u jutarnjim satima, neprijatelj je izveo teški artiljerijski i
11 pješadijski napad na položaje 6. 7. i 4. bataljona. Četiri projektila 82
12 milimetra pala u blizini 6. bataljona na području Ekonomije, Golubovog brda,
13 Zukića, Lazarevića..."

14 I onda, pri dnu ovoga izvještaja, isto tako piše da je otvorena paljba
15 po prostoru Pandurice. Tu vidimo da se spominju ista imena. Dakle, iste osobe su
16 navedene kao poginule u Zvorniku.

17 O: Da.

18 G. HAYNES: [simultani prevod] Dobro. Idemo dalje i to tako što ćemo
19 pogledati dokument P339 koji će nam pomoći što se događalo sljedećega dana, 22.
20 jula.

21 "U večernjim satima, neprijatelj je pješadijskom vatrom djelovao po
22 položajima 4. i 7. PB-a /pješadijskog bataljona/. Djelovao je artiljerijski po
23 Zvorniku i Velikoj Glavici. U toku noći i ranim jutarnjim satima,

24

25

26

27

28

29

30

1 neprijateljske grupe iza položaja 4. i 7. bataljona, pokušale su proći naše
2 položaje i domoći se..."

3 G. HAYNES: [simultani prevod] Oprostite, strašno mi je žao.

4 "... i domoći se teritorija pod muslimanskom kontrolom. U toku dana,
5 organizovan je pretres terena sa 3. PČ /pješadijskom četom/, od komunikacije
6 Crni vrh-Orahovac ka Snagovu i Kamenici."

7 Dakle, imajući ovo na umu, da li biste nam kazali nešto o tome što se
8 događalo 22-og, nakon onoga napada od 21-og?

9 O: Pa, manje-više, sve ovo vreme posle 18-og pa do kraja jula, snage 2.
10 korpusa su dejstvovala artiljerijom sa fronta, da bi na taj način lakše
11 omogućili probijanje zaostalih i ubačenih delova u pravcu Nezuka. Često su bili
12 i pešadijski napadi. To je više bilo radi maskiranja pokušaja proboja snaga koje
13 su bile u pozadini.

14 P: Doći ćemo do jednog drugog dokumenta, jer 22.07., Vi ste poslali
15 vanredni borbeni izvještaj. To je dokazni predmet P340. Možemo pogledati taj
16 dokument zajedno. Izvorni dokument je rukom pisan. Da li biste nam kazali,
17 generale Pandureviću, čiji je ovo rukopis?

18 O: Ovaj dokument je pisô major Mijo Dragutinović.

19 P: Po Vašem diktatu ili samostalno, na vlastitu inicijativu, ili pak
20 nešto treće?

21 O: Mislim da sam mu ja dao zadatak da napiše taj izveštaj, al' da ga je
22 on sâm sastavio i da je on potpisô u moje ime.

23 P: Vidimo, u prvome paragrafu on govori o "pretresu terena na pravcu
24 Planinci-Perunika-Breznik, te da je likvidirano deset neprijateljskih vojnika

25

26

27

28

29

30

1 koji su uglavnom bili naoružani automatskim oružjem, dok su 23 muslimanskih
2 vojnika bila zarobljena."

3 U trećem paragrafu piše:

4 "Zahtjevamo od komande korpusa da komisija za razmjenu počne s radom što
5 je moguće prije. Također, zahtjevamo upute o tome što činiti sa zarobljenicima,
6 kamo ih smjestiti i kome ih predati."

7 Zašto ste Vi 22. jula pisali vanredni borbeni izvještaj?

8 O: Pa, ja mislim da smo mi korpus već i 20-og upoznali sa ovim problemom
9 i da nije bilo reakcije, i da smo tražili da ova aktivnost otpočne što pre, jer
10 je naš vojnički pritvor koji smo imali u kasarni bio pun zarobljenika i nisu
11 više tu se mogli držati. Ja nisam znao šta će da odluči korpus, da li da se
12 šalju u Batković ili možda u Vlasenicu, ili da se organizuje razmena na liniji
13 razdvajanja u Memićima. Zbog toga smo napisali ovaj izveštaj.

14 P: Hvala. Da li, kada pogledamo ovaj dokument, da li ovaj vanredni
15 borbeni izvještaj od 22.07. ima ikakve veze s borbom?

16 O: Pa on pokazuje da je vršen pretres terena na ovome prostoru koji je
17 ovde naznačen, i da je bilo i ubijenih u borbi i da je bilo zarobljenih. znači,
18 prvi deo izveštaja se tiče borbi.

19 G. HAYNES: [simultani prevod] Sada bih želio da se nakratko vratimo na
20 bilježnicu dežurnog operativnog. Stranica 793 za Vas, generale Pandurević, a za
21 nas ostale je stranica 175.

22 P: I datum u vrhu je 22. juli. Želio bih da Vas pitam za dva unosa.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Prvi je u 9.30h, i piše:

2 "Četa iz 16. krenula za Trnovo iz Kasarne."

3 Na šta se to odnosi?

4 O: Ovo se odnosi na četetu iz 16. krajiške motorizovane brigade iz 1.
5 krajiškog korpusa, koja je bila do ovoga vremena u sastavu Zvorničke brigade. I
6 koliko se ja sećam, došlo je naređenje da se ona uputi u Sarajevsko-romanijski
7 korpus.

8 P: A drugo je pretposljednji unos na ovoj stranici:

9 "2. bataljon. Gotovac pozvao komandanta u vezi sa pregovorima sa Šemsom.
10 Ima li išta?"

11 Ko je Gotovac i na šta se odnosi ovaj poziv?

12 O: Ja mislim da se ovde radi o Draganu Gotovcu, rezervnom kapetanu. Da
13 li je njegov brat, rođak il' neko bio zarobljen ili nestao - nisam siguran. I ja
14 sam sa Šemsom, s vremena na vreme, bio u kontaktu tražeći informaciju vezano za
15 ovoga čoveka, pa se je gospodin Dragan Gotovac interesovao da li ima neka nova
16 informacija, koliko se ja sećam toga.

17 P: 22. jula, da li ste Vi i dalje redovno komunicirali sa Šemsom
18 Muminovićem?

19 O: Ne bih to nazvao redovnom komunikacijom, ali po potrebi, ako je on
20 hteo da mene čuje, to je mogô da ostvari preko naše radio-prislušne stanice, kao
21 i ja, ako sam želeo njega da čujem.

22 P: Ovaj unos koji smo pročitali, od 20. jula, u kojem ste Vi ili
23 gospodin Vukotić izrazili mišljenje da druga strana postavlja pitanja za koja Vi

24

25

26

27

28

29

30

1 niste nadležni, da li se sjećate da li ste to i u jednom trenutku prenijeli
2 Šemsi Muminoviću, i ako jeste - kada?

3 O: Ja z... se ne sećam tačno, al' mislim da je ta poruka upravo došla od
4 Šemse prema meni. I najverovatnije, ili ja ili sam rekô Vukotiću, da ovu
5 informaciju prenese Šemsi da se ja više tim poslom ne mogu baviti.

6 P: Da je bilo do Vas, da ste Vi imali nadležnost, ovlaštenja, generale
7 Pandureviću, šta biste Vi uradili sa tim ratnim zarobljenicima u komandi
8 Zvorničke brigade?

9 O: Pa, ja bi', sigurno, organizovô razmenu na Memićima, tu na liniji
10 razdvajanja, i izvršio razmenu i uputio ih u 2. korpus.

11 P: A šta Vas je sprečavalo da to uradite između 20. i 22. jula?

12 O: Pa, situacija je bila takva da su se još uvek vodile borbe, da sam ja
13 već od ranije suviše poteza povukao na svoju ruku i na vlastitu odgovornost, i
14 da bi to bilo previše i za mene i za moje pretpostavljene.

15 P: Kakva je bila situacija kada je riječ o broju zarobljenika koje ste
16 imali do 23. jula?

17 O: Ti podaci o broju zarobljenih se mogu naći u redovnim borbenim
18 izveštajima, u radnoj beležnici dežurnog oficira, pa čak i u knjizi dežurnog
19 oficira kasarne. Mislim da je do 23-eg pritvor bio prenatrpan i da je pod hitno
20 moralo doći do premeštanja tih ljudi u neki od sabirnih centara za ratne

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zarobljenike. Bilo ih je možda preko 30.

2 P: A za koliko ste Vi imali opremu? Koliko ste ih Vi mogli držati?

3 O: Pa, nije to bila neka posebna prostorija. To je jedan deo koji je
4 služio za određeno zadržavanje vojnika Zvorničke brigade koji su počinili
5 disciplinsku grešku ili prestup, tako da ta prostorija nije mogla primiti možda
6 više od 30 do 40 ljudi, maksimalno.

7 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala. Molim da sada pogledamo P1307, "B".

8 P: Ovo je presretnuti razgovor putem radio-veze, izgleda između generala
9 Krstića i majora Bojanovića. Da li se sjećate da li je on bio dežurni operativni
10 i da li je bio na dužnosti ujutro, 23. jula?

11 O: U ovom *interceptu* stoji major Bojanović, u zagradi - (dežurni
12 "Palme"). Najverovatnije da je bio. A i ako bi pogledô radnu beležnicu, ja
13 njegov rukopis prepoznajem i mogô bi reći zasigurno da li je on bio 23-eg
14 operativni dežurni.

15 P: U redu. Da pogledamo 23. juli u knjizi koju imate pred sobom - nećemo
16 to pozivati na ekran - i recite nam da li prepoznajete rukopis majora
17 Bojanovića, unos približno u 6.00 sati ujutro, 23. jula.

18 O: Ja imam ovde radnu beležnicu za 23.07., i ova kompletno prva strana,
19 izuzev možda zadnja dva reda, je rukopis Ljube Bojanovića. znači da je on bio
20 dežurni.

21 P: U redu. I on je zabilježio da je rekao generalu Krstiću da je
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pritvorski objekat pun, ima ih ovdje preko 30, a i šest "Turaka" je zarobljeno
2 prethodne noći. Da li to odgovara Vašem sjećanju na situaciju 22. i 23. jula
3 rano ujutro?

4 O: Da.

5 G. HAYNES: [simultani prevod] Molim da sada pogledamo P1309, "A" verzija
6 na engleskom, "B" verzija na srpskom, i riječ je o dokumentu koji je pod
7 pečatom.

8 P: Ovaj razgovor je zabilježen istog tog jutra, sat i dvadeset minuta
9 kasnije, ako je vrijeme tačno. To je razgovor u kojem, navodno, Vi učestvujete.
10 Da li se sjećate da ste vodili ovakav razgovor ujutro 23. jula?

11 O: Sećam se da sam vodio ovakav razgovor i mislim da je drugi učesnik
12 bio pukovnik Cerović.

13 P: Hvala. Želim samo da Vam postavim nekoliko pitanja o ovome što vidimo
14 ovdje. Vi ste, navodno rekli:

15 "Pa, eto, hvatamo još 'Turke'. Imam zarobljenih, imam ranjenih pa ne
16 znam šta da radim s njima. Gdje ja to da šaljem?"

17 Prvo pitanje je, da li se sjećate, da li ste Vi nazvali Cerovića ili je
18 on pozvao Vas?

19 O: Ne mogu bit' siguran.

20 P: A da li ste 23. jula imali ranjenih zarobljenika, pored ostalih,
21 drugih zarobljenika?

22 O: Da. Bila je jedna grupa ranjenika koji su ranije dovedeni i smešteni

23

24

25

26

27

28

29

30

1 u stacionar Zvorničke brigade, i ovde u ovome razgovoru sam mislio na njih.

2 P: Hvala. Dalje u razgovoru Vi kažete:

3 "Da li je iko išta govorio u vezi sa razmjenom ovih iz Lisače?"

4 To je mjesto koje se prije par dana pojavilo u bilježnici dežurnog
5 operativnog. Ko su ti iz Lisače?

6 O: Pa, tačno. Mi smo već 20-og videli da se pominje ova reč "Lisača",
7 kao i u onom izveštaju, čini mi se, od 22-og. Radilo se o vojnicima Istočno-
8 bosanskog korpusa, koji su ranije te godine - da li u martu il' ne znam tačno
9 kada - zarobljeni na objektu Lisača, pa sam ja, da bi ta razmena što pre
10 krenula, setio se toga i inicirao ovo gospodinu Ceroviću.

11 P: Zatim razgovor ide dalje. Vi kažete:

12 "Da, da. Pa, kome da prebacim ove? Zna li iko išta?"

13 Pa onda Cerović kaže:

14 "Pa, evo ja da ti kažem šta ćeš s tim ako bude. Jer, moj Begović, on
15 kaže, nema. Znaš?"

16 Onda Vi kažete: "Pa, šta je s Matkovićem"?

17 Da li ste Vi rekli "Matković"? Da li ste Vi pomenuli Matkovića u tom
18 razgovoru?

19 O: Ja mislim da ovde ovaj razgovor nije baš najsrećnije ispisan po
20 redosledu učesnika u razgovoru, jer ovde, kad se pominje Begović, to mora m... ime
21 da sam rekao ja, jer on je bio načelnik sanitetske službe u Zvorničkoj brigadi,
22 on je inače lekar. A ova...o se ime "Matković"... ja sam verovatno rekô "Batković",
23 gde je bio logor za ratne zarobljenike.

24 P: Da, možda se svi sjećamo njega. Dakle, u Zvorničkoj brigadi je bio
25
26
27
28
29
30

1 jedan ljekar koji se prezivao Begović. I ono što Vi kažete u ovom razgovoru je
2 ustvari vezano za osobu po imenu Begović i pominjete logor Batković; je li tako?

3 O: Da, tako je.

4 P: Možda sam u pravu, ali ja sam Vam postavio pitanje. Jasno je da ovaj
5 razgovor nije potpun ovdje. Šta Vi, ustvari, kažete gospodinu Ceroviću o doktoru
6 Begoviću i o logoru Batković? Da li se sjećate šta ste Vi, ustvari, njemu rekli?

7 O: Pa, kada sam pomenuo Begovića, sigurno sam pomenuo i... i te ranjenike,
8 jer on je znao u kakvom su oni stanju i da se i oni mogu transportovati, pa sam
9 zahtevao da se obavi transport zajedno i zarobljenika i ovih ranjenika.

10 P: Hvala.

11 G. HAYNES: [simultani prevod] Molim da sada pogledamo P1310, "B" za
12 verziju na B/H/S-u - pod pečatom je, i "A" za verziju na engleskom.

13 P: I da malo uštedimo na vremenu, generale Pandurević, molim Vas,
14 pogledajte u bilježnici dežurnog operativnog, stranicu 795.

15 Ovdje imamo još jedan presretnuti razgovor, pet minuta nakon onog
16 posljednjeg u kojem ste Vi navodno učestvovali. Ovdje učesnik u prethodnom
17 razgovoru, ako je tačno da je to bio Cerović, poziva i traži da se javi Ljubo i
18 "da se prenese ono što smo Vinko i ja razgovarali, da će doći šef u 17.00h. A
19 šef, potpukovnik Popović, će stići i šta treba uraditi o poslu kao što smo
20 razgovarali."

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, da li ste Vi dobili ovu poruku preko Ljube, dežurnog operativnog
2 tog jutra?

3 O: Prethodno da kažem da, između onog razgovora koji smo malopre videli
4 i ove zabeleške u radnoj beležnici u 8.30h, postoji veza. Znači, da je Cerović
5 posle razgovora sa mnom, razgovarao možda s Krstićem ili nekim drugim ko je mogô
6 donijet' odluku da se ti ljudi prebace u Batković. I nazvao je ponovo Ljubu
7 Bojanovića, i prenio mu ovu poruku koja je ovde zapisana, a to potvrđuje i ovaj
8 *intercept* koji je na ekranu.

9 Ja nisam siguran, u toku dana, da li je u ovo vreme ili kasnije, Ljubo
10 meni prenio ovakvu poruku, ali sam ja imô informaciju da je odobreno da se svi
11 zarobljenici koji se nalaze u Zvorničkoj brigadi, uključujući i ranjenike,
12 prebace u Batković. Ovde se pominje i ime potpukovnika Popovića, ja sam sasvim
13 siguran da njega u toku dana nisam video u komandi Zvorničke brigade.

14 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala. Da bismo svi znali u šta Vi
15 gledate, molim da pogledamo P377. Vi imate ispravnu stranicu pred sobom, to je
16 795, a mi treba da vidimo stranicu 177 u verziji u elektronskoj sudnici.

17 P: Unos koji ste Vi gledali je onaj od 8.30h, gdje se kaže da je
18 "Potpukovnik Cerović prenio poruku za komandanta, da će potpukovnik Popović
19 stići oko 17.00 sati."

20 Da ostavimo sada to iza nas. Sljedeći unos je u 10.00 sati i pominje se
21 "... *briefing* u komandi brigade sa komandantima pješadijskih i artiljerijskih
22 bataljona".

23 Da li je održan taj *briefing* u 10.00 sati ujutro?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, održano je referisanje komandanata bataljona, diviziona toga
2 dana.

3 P: Kakav je to bio sastanak?

4 O: Prema mesečnom planu rada, održavalo se jedanput mesečno redovno
5 referisanje komandanata bataljona, diviziona i potčinjenih jedinica i užeg dela
6 komande brigade. I na tim sastancima se analiziralo stanje borbene gotovosti i
7 realizacija zadataka iz tog meseca. Ovo referisanje koje se ovde pominje, na
8 neki način je kombinacija redovnog mesečnog referisanja, kao i referisanja po
9 određenim aktivnostima koje su bile vrlo značajne, a desile su se u proteklih
10 nekoliko dana pre samog referisanja.

11 Tako da je to referisanje održano sa akcentom na zbivanjima /sic/ u
12 proteklih nekoliko dana pre samog referisanja.

13 P: Ko je bio prisutan?

14 O: Na ovom referisanju bili su prisutni svi komandanti bataljona,
15 diviziona. Kad kažem "diviziona", mislim na komandanta mešovitog artiljerijskog
16 diviziona Miloša Maksimovića, i na komandanta lakog artiljerijskog diviziona PVO
17 Obrena Markovića. Zatim je bio prisutan komandant Podrinjskog odreda - Jolović,
18 pomoćnici komandanta, načelnik štaba, operativac Mijo Dragutinović, major Galić,
19 verovatno načelnici rodova. Uglavnom, to su ti ljudi koji su bili na sastanku.

20 P: A gdje je održan taj sastanak i koliko dugo je trajao?

21 O: I taj sastanak, kao i svi ostali sastanci, održavani su u operativnoj
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sali, koja se nalazi između kancelarije pomoćnika za pozadinu i kancelarije
2 operativnog organa, tj. na prvom spratu u komandi Zvorničke brigade.

3 P: O čemu se govorilo?

4 O: Kao i uobičajeno, sastanak bi otvorio komandant, tj. ja, a potom bi
5 komandanti bataljona, divizionara, po redosledu referisali o stanju borbene
6 gotovosti bataljona i realizaciji zadataka. Potom bi organi komande, svaki po
7 svom resoru rada, podneli svoje izveštaje. Zatim bi načelnici rodova izneli
8 situaciju u prištabskim jedinicama. Načelnik štaba bi govorio o problemima
9 rukovođenja i komandovanja, i na kraju sastanka, ja bih izvršio sintezu svih
10 izlaganja i izdao zadatke za naredni period.

11 Niste potpuno odgovorili na moje prethodno pitanje. Koliko dugo je to
12 trajalo?

13 O: Ja ne mogu tačno reći vremenski koliko je trajalo, ali je trajalo
14 najmanje sat i po.

15 P: Šta se desilo nakon sastanka?

16 O: Nakon sastanka, svi su ostali otišli u svoje jedinice, organi komande
17 u svoje kancelarije, a načelnik štaba Obrenović i ja, otišli smo u moju
18 kancelariju.

19 P: Radoznao sam, generale Pandurević, čini se da govorite u pogodbenom
20 vremenu - "otišli bi". Da li je to zaista i ono što se desilo? Da li su se oni
21 vratili u svoje kancelarije, a Vi ste otišli u svoju kancelariju sa majorom
22 Obrenovićem?

23 O: Ja sam govorio da smo otišli, Obrenović i ja, u moju kancelariju, a
24
25
26
27
28
29
30

1 ostali su otišli na svoja mesta, to je perfekat.

2 P: Hvala. Ja sam tako i mislio.

3 U koju kancelariju ste otišli sa majorom Obrenovićem, u Vašu ili u
4 njegovu?

5 O: U kancelariju komandanta brigade, tj. kancelariju u kojoj sam ja
6 boravio.

7 P: I o čemu ste vas dvojica razgovarali?

8 O: Ponovno smo se vratili na staru temu, o kojoj smo zadnji put
9 razgovarali 18. jula. Posebno nas je zanimalo kako to da niko iz komande korpusa
10 u međuvremenu nije uzvratio nekim pozivom ili aktom, da od nas zatraži
11 detaljnije informacije ili da nas obavesti nešto u vezi sa time.

12 Takođe smo razgovarali o tome kako da niko od komandanata bataljona i
13 prisutnih na sastanku nijednom rečju nije pomenuo ratne zarobljenike, niti
14 događaje u vezi sa streljanjima.

15 P: Samo da bismo shvatili situaciju, između 18. jula i ovog sastanka
16 ujutro 23-eg, gdje se nalazio Dragan Obrenović?

17 O: Dragan Obrenović je 18. jula bio u komandi 4. bataljona u Baljkovici
18 i najveći deo toga vremena do 23-eg proveo je rukovodeći pretresom terena na
19 prostoru Baljkovica-Planinci-Memići.

20 P: A gdje je provodio noći?

21 O: Noći bi, s vremena na vreme, proveo u kasarni, a nekad bi kući
22 proveo. Nisam siguran kad je, koju noć, gde bio.

23 P: Da li ste imali priliku prije toga da razgovarate s njim o onome što
24 Vam je on ranije rekao? Da li ste o tome ponovo imali priliku da razgovarate?

25

26

27

28

29

30

1 O: znači, nakon 18-og, razgovora u Baljkovici, ovo je bio naš treći
2 razgovor ili četvrti, u vezi zarobljenika i njihove sudbine, tj. razgovor koji
3 smo imali 23-eg, nakon referisanja.

4 P: Da li je on imao nekih dodatnih informacija o onima koje Vam je dao
5 18-og?

6 O: Nije on imô nikakve specijalne informacije dodatne, nego je
7 jednostavno izneo svoje mišljenje i svoja razmišljanja o tim događajima o kojima
8 je bila reč.

9 P: A kakvo je bilo njegovo mišljenje i razmišljanje?

10 O: Pa, on je jednostavno rekao nešto u kontekstu "šta se ovo desilo,
11 kako, zašto, otkud baš da se desi ovde". Ja sam bio suglasan sa takvim njegovim
12 mišljenjem. Pitao sam ga šta on misli i šta predlaže u pogledu naših daljih
13 koraka,, i pomenuo sam onaj vanredni borbeni izveštaj koji sam poslao 18.07.

14 P: Šta ste pomenuli u vezi s tim izvještajem?

15 O: Rekao sam mu - a mislim da je i on taj izveštaj video u međuvremenu -
16 šta sam u njemu napisao i da me iznenađuje da komanda korpusa ne reaguje na to.
17 Saglasili smo se da je u tome trenutku i u to vreme to što mi možemo preduzeti.
18 A ja sam očekivao svakim danom da se vratim u Žepu i da lično razgovoram s
19 Krstićem, između ostalog, i na ovu temu.

20 P: U kakvom ste raspoloženju bili kada ste vodili taj razgovor sa
21 Obrenovićem, 23-eg?

22 O: Pa, teško je opisati ukupno tu situaciju - ljutnju, bes, mučninu koju
23 čovek oseća u takvim situacijama. Naš je zaključak bio u smislu "gde nas sve ovo

24

25

26

27

28

29

30

1 vodi, koji je mozak tako nešto mogô da odluči", ali smo, prema informacijama
2 koje smo imali, znali da je to naređenje došlo od generala Mladića. I re... - da
3 l' sam ja il' je on rekao u tom smislu - "ovo nas neće daleko odvesti", ovakav
4 način rada.

5 P: Da li ste Vi u tom razgovoru izrazili svoju ljutnju i svoj bijes i,
6 ako jeste, kako?

7 O: U svakom slučaju - jesam. Rekao sam u tom smislu "ko je ovo smestio
8 nama, ko je ovo smestio Zvorniku"? Jer, kad se takva vrsta zločina pomene da se
9 je desila na području Zvornika, svi će logički smatrati da je to uradila
10 Zvornička brigada, na stranu samu težinu zločina, samom po sebi.

11 P: Da li ste razgovarali o tome šta treba poduzeti u vezi s tim?

12 O: Jesmo, i o tome smo razmišljali - da li voditi i kakvu istragu
13 voditi. Naš je tadašnji zaključak bio da taj izveštaj koji smo poslali 18-og
14 predstavlja, u toj fazi, najviše što možemo uraditi i da, nakon mog ličnog
15 susreta sa generalom Krstićem, ćemo znati da li ćemo išta dalje preduzeti ili
16 ne.

17 P: Koji su bili glavni razlozi za takav zaključak?

18 O: Pa, ja sam već nešto ranije, u toku današnjeg dana, o tome rekao šta
19 sam sve znao i te informacije smo i na tom sastanku prodiskutovali, i shvatili
20 smo da bi bilo iluzorno provoditi istragu na uobičajeni način na koji bi se ona
21 trebala sprovesti. Imali smo i taj stav da ponekad istina, ako suviše rano
22 stigne, može imati veće negativne efekte nego ako malo zakasni.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Rekli ste da je jedna od stvari o kojima ste razgovarali sa
2 Obrenovićem na tom sastanku, činjenica da tokom referisanja niko nije pomenuo
3 ratne zarobljenike ili ubistva. Da li ste Vi pokrenuli to pitanje sa onima koji
4 su bili prisutni na tom referisanju?

5 O: Nisam ni ja pokrenuo to pitanju.

6 P: Da li je to bila Vaša namjerna, svjesna odluka?

7 O: Da.

8 P: Zašto niste pokrenuli pitanje sa komandantima koji su se okupili na
9 tom sastanku, 23. jula?

10 O: U međuvremenu nisam dobio nikakvu povratnu informaciju od strane
11 komande korpusa. Nisam mogao tako krupno pitanje pred tako velikim brojem ljudi
12 pokrenuti iz više razloga, a jedan od tih razloga je da se o takvim stvarima,
13 kada je moguće i prikrivanje dokaza, kada su moguće razne druge radnje, i ne
14 pokreće, nego da se pokrene u užem krugu i na drugi način.

15 G. HAYNES: [simultani prevod] Da li možemo danas izgubiti par minuta,
16 pošto je ovo kraj ove teme, časni Sude?

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda ćemo završiti sada za danas, a
18 nastavićemo sutra ujutro u 9.00 sati. Hvala Vam.

19 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

20 ... Sjednica završena u 13.43h.

21 Nastavak zakazan za utorak,

22 10.02.2009. u 09.00h.

23

24

25

26

27

28

29

30